

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**Η ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: 15190

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΛΕΚΑΡΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑ 2018

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Σκοπός	4
Βιβλιογραφική επισκόπηση	5
Μεθοδολογία	7
Κεφάλαιο 1: Ελληνικό φορολογικό καθεστώς	8
1.1 Άμεση φορολόγηση	8
1.1.1 Φορολογία Φυσικών Προσώπων (Γενικά)	8
I) Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.....	
II) Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα.....	
III) Εισόδημα από κεφάλαιο.....	
IV) Εισόδημα υπεραξίας μεταβίβασης κεφαλαίου.....	
V) Ειδική εισφορά αλληλεγγύης.....	
VI) Φόρος πολυτελούς διαβίωσης.....	
VII) Τεκμαρτό εισόδημα.....	
1.1.2 Φορολογία Νομικών Προσώπων	21
1.1.3 Τέλος Επιτηδεύματος.....	24
1.1.4 Παρακράτηση Φόρου	26
1.1.5 Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος	28
1.1.6 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων	31
1.2 Έμμεση Φορολόγηση	34

Κεφάλαιο 2: Κυπριακό φορολογικό καθεστώς	36
2.1 Φορολογικοί κάτοικοι και απαλλαγές	36
2.1.1 Συντελεστές Φυσικών Προσώπων.....	36
2.1.2 Φορολογικές απαλλαγές και αφαιρέσεις.....	37
2.1.3 Έκτακτη Εισφορά.....	39
2.2 Νομικά Πρόσωπα	39
2.2.1 Φορολογικός συντελεστής	39
2.2.2 Φορολογικές απαλλαγές και εκπιπτόμενες δαπάνες	40
2.2.3 Συμψηφισμός και μεταφορά ζημιάς	41
2.3 Έκτακτη Αμυντική Εισφορά.....	42
2.4 Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	44
2.5 Κοινωνική Ασφάλιση	46
2.6 Φόρος Ακίνητης Περιουσίας.....	47
2.7 Έμμεση Φορολόγηση	48
Κεφάλαιο 3: Η σύγκριση	51
3.1 Τα παραδείγματα	
3.1.1 Παράδειγμα 1 ^ο	51
3.1.2 Παράδειγμα 2 ^ο	56
3.1.3 Παράδειγμα 3 ^ο	61
3.1.4 Παράδειγμα 4 ^ο	65
3.2 Τα συμπεράσματα.....	68
Επίλογος	69
Βιβλιογραφία	70

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

“In this world, nothing can be said to be certain, except death and taxes.”

–Benjamin Franklin, 1789

Σε αυτόν τον κόσμο τίποτα δεν είναι σίγουρο, εκτός από τον θάνατο και τους φόρους. Ένα ρητό που περιέχει συνοπτικά τις μεγαλύτερες ανησυχίες του ανθρώπου εδώ και πολλούς αιώνες. Σαν ορισμός, φορολογία ονομάζεται:

Η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους.

Η φορολογία φαίνεται να είναι παρούσα από περίπου το 3.000 π.Χ στην αρχαία Αιγυπτο. Ξεκίνησε ως «εισφορές» που κατέβαλε ο απλός λαός σε διάφορους γαιοκτήμονες ή άρχοντες με στρατιωτική και πολιτική εξουσία. Στον ελλαδικό χώρο επί εποχής Βυζαντίου, παρατηρήθηκε το φαινόμενο οι εισφορές να καταβάλλονται στην κοινότητα αντί σε κάποιον άρχοντα, και αυτή με την σειρά της να αποδίδεται στο κράτος. Υπάρχουν πολλά είδη φόρων και φορολογιών, που διαφέρουν στους συντελεστές τους απο χώρα σε χώρα, αλλά καμία χώρα δεν ξεφεύγει από τους φόρους. Τα δύο 2 βασικότερα χαρακτηριστικά των φόρων είναι τα εξής:

- Αποτελούν αναγκαστικό (υποχρεωτικό) μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό προς τον δημόσιο τομέα.
- Αποτελούν μονομερές μέσο, δηλαδή συνεπάγονται μόνο παροχή από τους ιδιωτικούς φορείς προς τους δημόσιους φορείς χωρίς αντίστοιχα ειδική αντιπαροχή των τελευταίων προς τους πρώτους.⁽¹⁾

Επιπλέον, η φορολογία μπορεί να διακριθεί σε 2 βασικά είδη:

- **Άμεση Φορολόγηση:** Άμεση φορολόγηση είναι η καταβολή εισφορών άμεσα από τους πολίτες προς το κράτος. Είναι ο πιο καθιερωμένος και διαδεδομένος τρόπος φορολόγησης νομικών και φυσικών προσώπων. Συνήθως στην άμεση φορολόγηση, ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται αναλογικά με το εισόδημα.
- **Έμμεση Φορολόγηση:** Έμμεση φορολόγηση είναι η καταβολή εισφορών με μη άμεσο τρόπο. Σε αυτή την περίπτωση αναφερόμαστε σε φόρους οι οποίοι λαμβάνονται από όλες τις κοινωνικές ομάδες ανεξαρτήτως εισοδήματος. Παραδείγματα έμμεσων φόρων αποτελούν ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), τα τέλη χαρτοσήμου και ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων.

---

¹ Γεωργακόπουλος Θεόδωρος, Πάσχος Παναγιώτης, «[Εισαγωγή στη Φορολογία](#)», Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2003.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η εξοικείωση του αναγνώστη με το φορολογικό τομέα ως καθεστώς, ενώ ταυτόχρονα θα διενεργηθεί και μια σύγκριση 2 διαφορετικών φορολογικών καθεστώτων: της Ελλάδας και της Κύπρου.

Η σύγκριση αυτή θα διεκπεραιωθεί με τις ακόλουθες ενέργειες και μεθόδους:

- Μέσω της **βιβλιογραφικής επισκόπησης**, από όπου θα συγκεντρωθούν οι κατάλληλες και απαραίτητες πληροφορίες/πηγές για την ακριβή διεξαγωγή της έρευνας.
- Με τη **συλλογή/αναφορά στοιχείων (data finding)**, μέσω της οποίας αναφερόμαστε στα ευρήματα της βιβλιογραφικής επισκόπησης και καλύπτουμε όλο το ερευνητικό εύρος στο οποίο αποσκοπεί η εργασία.
- Με τον **σχολιασμό στοιχείων/ευρημάτων (data commenting)**, δηλαδή την σύγκριση των προαναφερθέντων στοιχείων έτσι ώστε να μπορεί να διεξαχθεί μια εν τω βάθει συμπερασματολογία που θα είναι και επιστημονικά υποστηρικτέα, υπέρ ή κατά των πλευρών και θεμάτων που αναλύσαμε.
- Τέλος, αφού έχει ολοκληρωθεί ο σχολιασμός, καταλήγουμε στα **συμπεράσματα (conclusions)** όπου εκεί εκφράζεται η άποψη του συγγραφέα της εργασίας και αφήνεται το ελεύθερο στον αναγνώστη να συμπεράνει και εκείνος τις δικές του απόψεις και παρατηρήσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ως ερευνητικό αντικείμενο, η φορολογία χωρών και η σύγκριση μεταξύ των συστημάτων τους έχει απασχολήσει πολλές χιλιάδες συγγραφών, καθηγητών και οικονομολόγων. Ένας από τους λόγους είναι σίγουρα το γεγονός ότι τα φορολογικά καθεστώτα υπόκεινται αλλαγές, και ειδικά στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, σε συνδυασμό με την διαρκή ανάγκη των επιχειρηματιών και επενδυτών να γνωρίζουν ποιο είναι το βέλτιστο περιβάλλον στο οποίο ανθεί η οικονομία και η φορολογία ευνοεί το επιχειρείν. Οι συγκρίσεις μπορούν να διακλαδιστούν σε δεκάδες πιθανές μεταβλητές, όπως π.χ. σύγκριση εταιρικών φορολογικών συντελεστών Νότιας Αμερικής, ή σύγκριση φορολογικών καθεστώτων Αγγλίας και Β. Ιρλανδίας.

Συγκεκριμένα, οι Kevin S. Markle και Douglas A. Shackelford, στην δημοσιευμένη εργασία τους στο National Bureau of Economic Research (NBER), όπου αναλύουν και συγκρίνουν το φόρο εισοδήματος εταιρειών διαφόρων χωρών, αναφέρουν στα ευρήματα πως οι Ιαπωνέζικες πολυεθνικές επιχειρήσεις υπόκεινται τον μεγαλύτερο πραγματικό φόρο (ETR), ενώ οι Αμερικάνικες ακολουθούν αμέσως μετά. Οι πολυεθνικές που βρίσκονται σε χώρες ευνοϊκών φορολογικών καθεστώτων (tax havens) απολαμβάνουν τους χαμηλότερους συντελεστές. Μαζί με αυτά, αναφέρεται επίσης πως οι ETR φθίνουν παγκοσμίως τις τελευταίες δύο (2) δεκαετίες (έτος δημοσίευσης 2011). Μία άλλη ενδιαφέρουσα σύγκριση είναι αυτή των Ηνωμένων Πολιτειών με τη γειτονική της χώρα, τον Καναδά. Στην δημοσιευμένη εργασία τους στην Statistics Canada το 2000, οι Michael Wolfson και Brian Murphy κατέληξαν στο συμπέρασμα πως οι φόροι εισοδήματος τόσο στις ΗΠΑ αλλά και στον Καναδά είναι γενικά προοδευτικοί, καθώς οι οικογένειες πληρώνουν μεγαλύτερο πραγματικό φόρο όσο αυξάνεται το εισόδημα τους. Επίσης ο πραγματικός φόρος εισοδήματος στις ΗΠΑ τείνει να είναι χαμηλότερος από τον Καναδά ανά ομάδα εισοδήματος, για τα 2/3 των οικογενειών με εισοδήματα από 25.000\$ και άνω. Οι οικογένειες με εισόδημα στο εύρος των 10.000\$ - 24.999\$ φορολογήθηκαν ομοίως και στις δύο (2) χώρες. Σε ένα μοτίβο σύγκρισης παγκοσμίων φορολογικών συστημάτων, αλλά με πιο συγκεκριμενοποιημένα στοιχεία περίληψης, καθώς βγάζει συμπεράσματα γύρω από την χώρα της, βασίζεται η εργασία της Ria Sinha που δημοσιεύτηκε στο Centre for Budget and Governance Accountability το 2010. Εκεί, εξηγεί πως η δομή του φορολογικού συστήματος της Ινδίας είναι κάτω του διεθνούς επιπέδου σε σχέση με τις χώρες ΗΠΑ, Καναδάς, Ιαπωνία, Μ. Βρετανία, Μεξικό, Κορέα και Μαλαισία. Κατόπιν αναφέρει πως η χώρα (Ινδία) χρειάζεται να αυξήσει την αναλογία του φόρου σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της (tax-GDP ratio) για επαρκή κινητοποίηση των πόρων της και εν συνεχεία παρέχει κάποιες προτάσεις για την βελτίωση του φορολογικού συστήματος. Τέλος, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουμε το paper των James Rogers και Cecile Philippe που δημοσιεύτηκε στο Institut Economique Molinari το 2016, όπου συγκρίνει τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις των «τυπικών» εργατών με μέσους μισθούς σε κάθε από τα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χρησιμοποιούν διάφορα γραφήματα και πίνακες στους οποίους συγκρίνουν τους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος διαχρονικά από το

2010 έως το 2016 και συγκρίνουν για κάθε χώρα ξεχωριστά τους ακαθάριστους μισθούς, εργοδοτικές εισφορές, φόρο εισοδήματος, ποσοστά Φ.Π.Α. κλπ. Τα συμπεράσματα διαφαίνονται από τις ίδιες τις συγκρίσεις, καθώς και από τα research notes στα οποία οι Rogers και Philippe κάνουν παρατηρήσεις σχετικά με τις συνολικές ασφαλιστικές εισφορές, το φόρο προσωπικού εισοδήματος και τον Φ.Π.Α..

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός της εργασίας είναι να εξοικειώσει τον αναγνώστη με τη φορολογία ως καθεστώς, ενώ ταυτόχρονα να τον ενημερώσει σχετικά με το φορολογικό σύστημα της Ελλάδας και Κύπρου και στο τέλος να γίνει η σύγκριση μεταξύ τους. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες: **αναφορά, σύγκριση, αποτελέσματα και συμπέρασμα.**

Το κομμάτι της συλλογής/αναφοράς (data finding) δομείται από τους νόμους και τα λοιπά στοιχεία που συνιστούν το φορολογικό σύστημα των χωρών υπό εξέταση. Θα αφιερωθεί ένα κεφάλαιο στο οποίο θα γίνει αναφορά στον ελληνικό Ν.4172/2013 καθώς και σε αναφορά φόρων που δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν, όπως ο Ε.Ν.Φ.Ι.Α. και έμμεσους φόρους (όπως ο Φ.Π.Α.) Αναλόγως, ένα κεφάλαιο θα αφιερωθεί για τον κυπριακό Ν.118(Ι)/2002, καθώς και τον Φ.Α.Ι. και έμμεσους φόρους.

Έπειτα, ακολουθεί η σύγκριση (comparison). Σε ένα ξεχωριστό κεφάλαιο θα παρουσιαστούν τέσσερα (4) διαφορετικά παραδείγματα τα οποία αναφέρονται σε διάφορες εισοδηματικές περιπτώσεις (άτομα και επιχειρήσεις). Αυτά τα παραδείγματα θα είναι τυχαία αλλά θα τείνουν να εκπροσωπούν ένα σύνηθες εισοδηματικό μοντέλο, το οποίο θα αντιπροσωπεύει την πλειοψηφία των εισοδημάτων στην Ελλάδα. Πρώτα θα αναλυθούν ως προς τον πραγματικό φόρο που προκύπτει στην Ελλάδα, μετά ως προς το φόρο επί τη βάση τεκμηρίων (βλ. κεφ. 1), και τέλος τον φόρο που προκύπτει στην Κύπρο. Τα αριθμητικά αποτελέσματα που θα προκύψουν θα δώσουν μια άποψη στον αναγνώστη ως προς την υπεροχή ή μη του κάθε συστήματος, όσον αφορά τους άμεσους φόρους.

Στο τέλος, βάσει των αποτελεσμάτων θα εξαχθούν και τα συμπεράσματα (conclusions), όπου εκεί ο συγγραφέας της εργασίας παρουσιάζει τη θέση του για το αποτέλεσμα που αφορά την χώρα του σε σχέση με την Κύπρο, αλλά και γενικότερα βάσει των οικονομικών δρωμένων την εποχή που αφορά η εργασία και αφήνεται το ελεύθερο στον αναγνώστη να διαμορφώνει και εκείνος τις δικές του απόψεις και παρατηρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ελληνικό Φορολογικό Καθεστώς

1.1 Άμεση φορολόγηση

Η άμεση φορολόγηση είναι το κύριο σημείο στο οποίο θα βασιστεί το περιεχόμενο της εργασίας. Έτσι λοιπόν, για να μπορέσει να υπάρξει μια πιο σαφής διαφορά μεταξύ άμεσης και έμμεσης φορολόγησης, με την έννοια **άμεση φορολόγηση** εννοούνται οι φόροι που επιβάλλονται στο εισόδημα και περιουσία του ατόμου/επιχείρησης. Ο νόμος ορίζει πως οποιοδήποτε άτομο έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και ταυτόχρονα δεν είναι προστατευόμενο μέλος, εφόσον δικαιούται έστω και 1€ από εισόδημα/σύνταξη ή/και έχει στο όνομα του κάποιο περιουσιακό στοιχείο, υποχρεούται να υποβάλει φορολογική δήλωση (έντυπο Ε1 για φυσικά πρόσωπα, Ν για επιχειρήσεις).

1.1.1 Φορολογία Φυσικών Προσώπων (Γενικά)

Ως φυσικό πρόσωπο ορίζουμε τον άνθρωπο.

Παραδείγματα άμεσων φόρων που επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα είναι τα ακόλουθα:

- Φόρος σε εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Φόρος σε εισόδημα από ενοίκια.
- Φόρος σε εισόδημα από τόκους και μερίσματα.
- Φόρος σε εισόδημα από δικαιώματα.
- Φόρος σε εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης ακινήτων.

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος (ευρώ)	Φόρου (ευρώ)
20000	22%	4400	20000	4400
10000	29%	2900	30000	7300
10000	37%	3700	40000	11000
Υπερβάλλον	45%			

Πίνακας 1

Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος Φυσικών προσώπων (Ισχύς για εισοδήματα από 1.1.2016)

Πηγή: Taxheaven ©

Στην κατηγορία των φυσικών προσώπων εντάσσονται και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι φορολογούνται όπως μισθωτοί και συνταξιούχοι (πίνακας 1), όμως είναι υπόχρεοι να συμπληρώσουν και το έντυπο Κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (έντυπο Ε3).

Πέραν από τη φορολογία σε εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, η αμέσως πιο συχνή/διαδεδομένη είναι η φορολογία σε εισόδημα από ενοίκια. Σε αυτήν υπόκεινται όλα τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από ενοίκια, όπου εκτός από το έντυπο Δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1), υποχρεούνται και στην συμπλήρωση και δήλωση του εντύπου Αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (έντυπο Ε2).

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
			(ευρώ)	(ευρώ)
12000	15%	1800	12000	1800
23000	35%	8050	35000	9850
Υπερβάλλον	45%			

Πίνακας 2

Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος ενοικίων (Ισχύς για εισοδήματα από 1.1.2016)
Πηγή: Taxheaven ©

I) Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4172/2013 (Κ.Φ.Ε.), το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιλαμβάνει τα πάσης φύσεως εισοδήματα σε χρήμα ή σε είδος που αποκτώνται στο πλαίσιο υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης.

Για σκοπούς του Κ.Φ.Ε., εργασιακή σχέση υφίσταται όταν ένα φυσικό πρόσωπο παρέχει υπηρεσίες:

- Στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο
- Βάσει σύμβασης, προφορικής ή έγγραφης, με την οποία το φυσικό πρόσωπο αποκτά σχέση εξαρτημένης εργασίας με άλλο πρόσωπο, το οποίο έχει το δικαίωμα να ορίζει και να ελέγχει τον τρόπο, το χρόνο και τον τόπο εκτέλεσης των υπηρεσιών

- Οι οποίες ρυθμίζονται από τη νομοθεσία περί μισθολογίου και ειδικών μισθολογίων των υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου
- Ως διευθυντής ή μέλος του ΔΣ εταιρείας ή κάθε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας
- Ως δικηγόρος έναντι πάγιας αντιμισθίας για την παροχή νομικών υπηρεσιών
- Βάσει έγγραφων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ή συμβάσεων έργου, με φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες τα οποία δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) ή, εφόσον υπερβαίνουν τον αριθμό αυτόν, ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ακαθάριστου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα προέρχεται από ένα (1) από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες και εφόσον δεν έχει την εμπορική ιδιότητα και δεν διατηρεί επαγγελματική εγκατάσταση που διαφέρει από την κατοικία του

Ως ακαθάριστα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις θεωρούνται τα εξής:

- Ημερομίσθιο, μισθός, επίδομα αδειας, επίδομα ασθενείας, επίδομα εορτών, αποζημίωση μη ληφθείσας άδειας, αμοιβές, προμήθειες, επιμίσθια και φιλοδωρήματα
- Επιδόματα περιλαμβανομένων του επιδόματος κόστους διαβίωσης, του επιδόματος ενοικίου, της αποζημίωσης εξόδων φιλοξενίας ή ταξιδιού
- Αποζημίωση εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί ο εργαζόμενος ή συγγενικό πρόσωπο του εργαζομένου
- Παροχή οποιασδήποτε μορφής που λαμβάνει ο εργαζόμενος πριν την έναρξη της εργασιακής σχέσης
- Αποζημιώσεις για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης
- Συντάξεις που χορηγούνται από κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο
- Το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικής παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων
- Κάθε άλλη παροχή που εισπράττεται έναντι υφιστάμενης, παρελθούσας ή μελλοντικής εργασιακής σχέσης
- Ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, το οποίο καταβάλλεται από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στους εργαζομένους τους

Επιπρόσθετα, στην κατηγορία εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις συμπεριλαμβάνονται και οι **Παροχές σε είδος**, οι οποίες περιλαμβάνουν την παραχώρηση ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μετοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα, παροχές σε είδος με τη μορφή δανείου προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα και η παραχώρηση κατοικίας σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα. (πλήρης ανάλυση στο άρθρο 13 του Ν. 4172/2013)

Το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις για το έτος 2016 φορολογείται σύμφωνα με τον **πίνακα 1 «Κλίμακα φορολογίας Φυσικών Προσώπων»** της ενότητας **1.1.1.**

Ο πίνακας 1 δεν εφαρμόζεται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αποκτούν:

- Οι αξιωματικοί που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15% και
- Το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού και το οποίο φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 10%

Μειώσεις Φόρου: Ένα ποσοστό (10%) των ιατρικών δαπανών και των εξόδων περίθαλψης, εφόσον αυτά υπερβαίνουν το 5% του φορολογητέου εισοδήματος (καταργήθηκε το έτος 2017). Περαιτέρω, ο φόρος εισοδήματος μισθωτών υπηρεσιών για εισόδημα χαμηλότερο των 20.000 ευρώ, μειώνεται κατά ποσό 1.900 ευρώ για φορολογούμενους χωρίς παιδιά, 1.950 ευρώ για φορολογούμενους με 1 παιδί, 2.000 ευρώ για φορολογούμενους με 2 παιδιά και 2.100 ευρώ για φορολογούμενους με 3 παιδιά. Για εισοδήματα πάνω από 20.000€, η μείωση αυτή περιορίζεται κατά 10 ευρώ για κάθε 1.000 ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις. Επιπλέον, το ποσό του φόρου μειώνεται κατά 10% επί των ποσών δωρεών προς συγκεκριμένους φορείς, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των 100€. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του φορολογητέου εισοδήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ Ή ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ					
1. Δαπάνη αγοράς αγαθών και παροχής υπηρεσιών	049	,			
2. Έξοδα ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης (άρθρο 18 Κ.Φ.Ε.)	051	,	052	,	
3. Δωρεές χρημ. ποσών άρθρο 19 Κ.Φ.Ε.: Στο εξωτερικό 031 _____, 032 _____ και συνολικά	059	,	060	,	
4. Δωρεές χρημ. ποσών στο λογ/σμό αλληλοβοήθειας για την απόσβεση του Δημόσιου χρέους	075	,	076	,	
5. Πολιτιστικές χορηγίες του ν.3525/2007	061	,	062	,	
6. Μισθώματα επιχειρήσεων τριτογενούς τομέα (παρ. Β2 αρθρ. 43 και 44 ν.4030/2011)	077	,	078	,	
7. Ποσό επένδυσης για κινηματογραφικές ταινίες (παρ. 9 άρθρ. 73 ν. 3842/2010)	663	,	664	,	
8. Εμπίπτετε στις διατάξεις των περιπτώσεων α ή β της παρ. 9 του άρθρου 73 ν. 3842/2010;		033	α	035	β
			034	α	036
9. Ποσό δαπάνης για την ιδιωτική χρηματ. πολιτικού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων (άρθρ. 7 ν. 4304/2014)	055	,	056	,	
10. Ποσό δαπάνης για την ιδιωτ. χρηματ. υποψηφ. Βουλής Ελλήνων και Ευρωπ. Κοινοβουλίου (άρθρ. 7 ν. 4304/2014)	057	,	058	,	

Πίνακας 3

Πίνακας από το φορολογικό Έντυπο Ε1 που περιλαμβάνει τα πεδία συμπλήρωσης των ιατρικών, νοσοκομειακών και φαρμακευτικών δαπανών.

Πηγή: aade.gr

Το ποσό του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, παρακρατείται και αποδίδεται από τον εργοδότη/ασφαλιστικό φορέα σε ποσοστό 98,5%.

II) Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Στα έσοδα από τις επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται και τα έσοδα από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, καθώς και το προϊόν της εκκαθάρισής της, όπως αυτά προκύπτουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους. Ειδικά, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων. Τα φορολογητέα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος με βάση το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, ο οποίος συντάσσεται

σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) ν. 4308/14, και στη συνέχεια αναμορφώνονται με βάση τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. όπως ισχύει. Σε περίπτωση που η επιχείρηση εφαρμόζει Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, το κέρδος προσδιορίζεται αποκλειστικά, σύμφωνα με τον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης. Κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από παράνομη ή αδικαιολόγητη ή άγνωστη πηγή ή αιτία θεωρείται κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας.

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με τον **πίνακα 1** της ενότητας **1.1.1**, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι **μειώσεις φόρου** της ενότητας **1.1.2**.

Για τα φυσικά πρόσωπα με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1^η Ιανουαρίου 2013, και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητας τους, ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας του πίνακα 1 μειώνεται κατά 50%, εφόσον το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα τους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνει τις 10.000€.

Εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες: Κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των δαπανών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε., οι οποίες:

- Πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθειες εμπορικές συναλλαγές της
- Αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας, στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση
- Εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες: Οι ακόλουθες δαπάνες δεν εκπίπτουν:

- τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από τα τραπεζικά δάνεια, διατραπεζικά δάνεια, καθώς και τα ομολογιακά δάνεια που εκδίδουν ανώνυμες εταιρείες
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των 500€, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής
- οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές
- πρόστιμα και ποινές, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων
- η παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα
- ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

(Φ. Π. Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως Φ. Π. Α. Εισροών

- το τεκμαρτό μίσθωμα της παραγράφου 2 του άρθρου 39 (Εισόδημα από ακίνητη περιουσία) σε περίπτωση ιδιόχρησης κατά το μέτρο που υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου
- οι δαπάνες για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που αφορούν στη σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των 300€ ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το 0,5% επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης
- οι δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων 300€ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το 0,5% επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης
- οι δαπάνες ψυχαγωγίας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που η επιχειρηματική δραστηριότητα του φορολογούμενου έχει ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής
- προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες
- το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή

Φορολογικές αποσβέσεις: Κατά τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι φορολογικές αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από: τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης (σε όλες τις περιπτώσεις εκτός αυτής που ακολουθεί) ή τον μισθωτή σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης. Ο όρος «χρηματοοικονομική μίσθωση» σημαίνει οποιαδήποτε προφορική ή έγγραφη σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής υποχρεούται έναντι πληρωμών (μισθώματος) να παραχωρεί στον μισθωτή τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου (μισθίο), εφόσον πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Η κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον μισθωτή με τη λήξη του χρόνου μίσθωσης
- Η σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνει όρο συμφέρουσας προσφοράς για την εξαγορά του εξοπλισμού σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας
- Η περίοδος της μίσθωσης καλύπτει τουλάχιστον το 90% της οικονομικής διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή προκύπτει από τον πίνακα 4, ακόμα και στην περίπτωση που ο τίτλος δεν μεταβιβάζεται κατά τη λήξη της μίσθωσης

- Κατά τη σύναψη της μίσθωσης, η παρούσα αξία των μισθωμάτων ανέρχεται τουλάχιστον στο 90% της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου που εκμισθώνεται
- Τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται είναι τέτοιας ειδικής φύσης που μόνον ο μισθωτής δύναται να τα μεταχειριστεί δίχως να προβεί σε σημαντικές αλλοιώσεις

Εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε φορολογική απόσβεση.

Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης	Συντελεστής φορολογικής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	5
Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανομένων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμών, πλοίων και σκαφών	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές»)	12
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	10
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10
Εξοπλισμός και όργανα, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Ως εξοπλισμός και όργανα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, θεωρείται αυτός, που περιγράφεται στο σχετικό άρθρο της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 22Α.	40

Πίνακας 4

Πίνακας φορολογικών αποσβέσεων 2016

Πηγή: Taxheaven ©

Παρατηρήσεις:

Ο υπολογισμός των φορολογικών αποσβέσεων είναι υποχρεωτικός, γίνεται σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβενόμενων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων.

Η φορολογική απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από τον φορολογούμενο.

Το ποσό της φορολογικής απόσβεσης δεν δύναται να υπερβεί το κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής, καθώς και αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Εάν η αποσβέσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από 1.500€, το εν λόγω στοιχείο μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε το περιουσιακό στοιχείο.

Οι νέες επιχειρήσεις δύναται να αναβάλουν την φορολογική απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης για τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

III) Εισόδημα από κεφάλαιο

Το εισόδημα από κεφάλαιο περιλαμβάνει το εισόδημα που αποκτά ένα φυσικό πρόσωπο και προκύπτει στο φορολογικό έτος σε μετρητά ή σε είδος με τη μορφή μερισμάτων, τόκων, δικαιωμάτων, καθώς και το εισόδημα από ακίνητη περιουσία. (ν. 4172/2013)

Μερίσματα: Ο όρος «μερίσματα» (dividends) σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους, ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από οφειλές (χρέη), καθώς και το εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται τα μερίδια, οι μερίδες συμπεριλαμβανομένων των προμερισμάτων και μαθηματικών αποθεματικών, οι συμμετοχές σε κέρδη προσωπικών επιχειρήσεων, οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό. Εάν η διανομή των μερισμάτων υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε., ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε.. Τα μερίσματα που διανεμήθηκαν μέσα στο φορολογικό έτος 2016 φορολογήθηκαν με συντελεστή **10%** (15% για μερίσματα που διανέμονται από 01/01/2017)

Τόκοι: Ο όρος «τόκοι», σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από απαιτήσεις κάθε είδους, είτε διασφαλίζονται με υποθήκη είτε όχι, και είτε παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη είτε όχι, και ιδιαίτερα εισόδημα από καταθέσεις, κρατικά χρεόγραφα, τίτλους και ομολογίες, με ή χωρίς ασφάλεια, και κάθε είδους δανειακή σχέση, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων ωφελημάτων (premiums), των συμφωνιών επαναγοράς (repos/reverse repos) και ανταμοιβών τα οποία απορρέουν από τίτλους, ομολογίες ή χρεόγραφα. Απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος οι τόκοι ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν φυσικά πρόσωπα. Εάν οι τόκοι υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, όπως ορίζεται στο Μέρος Τέταρτο του Κ.Φ.Ε., ο παρακρατούμενος φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και για το συγκεκριμένο είδος εισοδήματος του φορολογούμενου με βάση τον Κ.Φ.Ε.. Οι τόκοι που διανεμήθηκαν το φορολογικό έτος 2016, φορολογήθηκαν με συντελεστή **15%**.

Δικαιώματα: Εν συντομία, ο όρος «δικαιώματα» σημαίνει το εισόδημα που αποκτάται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού ή επιστημονικού έργου. Τα δικαιώματα του φορολογικού έτους 2016 φορολογήθηκαν με συντελεστή **20%**.

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία(ενοίκια): Ο όρος «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή την δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τους.

- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.
- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.
- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα.

Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Κατ' εξαίρεση το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.) προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες απαλλάσσεται από το φόρο. Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.

β) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τα κάθε είδους ιδρύματα οι κάθε είδους δαπάνες εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). Ειδικά για το Άγιο Όρος το ποσοστό της έκπτωσης για τις δαπάνες του προηγούμενου εδαφίου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

γ) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, καθώς και οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες.

δ) Το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης.

ε) Οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.

Τα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μισθίου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων. Τα εν λόγω εισοδήματα φορολογούνται στο

έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 8. Τα μη εισπραχθέντα εισοδήματα δηλώνονται σε ειδικό κωδικό ανείσπρακτων εισοδημάτων από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Ο φορολογικός συντελεστής των ενοικίων 2016 αναφέρεται στην ενότητα 1.1.1 , στον πίνακα 2 «κλίμακα φορολογίας εισοδήματος ενοικίων».

IV) Εισόδημα υπεραξίας μεταβίβασης κεφαλαίου

Μεταβίβαση τίτλων: Κάθε εισόδημα που προκύπτει από υπεραξία μεταβίβασης των ακόλουθων τίτλων, καθώς και μεταβίβασης ολόκληρης επιχείρησης, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων:

- Μετοχές σε εταιρεία μη εισηγμένη σε χρηματιστηριακή αγορά
- Μετοχές και άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά, εφόσον ο μεταβιβάζων συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας με ποσοστό τουλάχιστον μισό τοις εκατό (0,5%)
- Μεριδία ή μερίδες σε προσωπικές εταιρείες
- Κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια ή εταιρικά ομόλογα
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Ως μεταβίβαση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο νοείται και η εισφορά των ανωτέρω τίτλων για την κάλυψη ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας. Ειδικά για τίτλους που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή, εφόσον οι τίτλοι αυτοί έχουν αποκτηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2009 και εξής. Ως υπεραξία νοείται η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης που κατέβαλε ο φορολογούμενος και της τιμής πώλησης που εισέπραξε. Τυχόν δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση των τίτλων συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης και την τιμή πώλησης. Ο φορολογικός συντελεστής μεταβίβασης τίτλων για το 2016 ήταν **15%***

*Ο φόρος σε εισόδημα από **υπεραξία μεταβίβασης ακινήτων** δεν ίσχυσε για το φορολογικό έτος 2016 λόγω διετούς αναστολής. Αναφορικά όμως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Κ.Φ.Ε., επιβάλλεται φόρος υπεραξίας με συντελεστή 15% στο κέρδος που προκύπτει μεταξύ της τιμής κτήσης και την τιμή πώλησης κάθε ακινήτου. Ο φόρος επιβαρύνει τον πωλητή του ακινήτου , ενώ ο αγοραστής οφείλει φόρο μεταβίβασης 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Ισχύει από 01/01/2017.⁽²⁾

---

² Πηγή: Από την Έντυπη έκδοση του Γιώργου Παλαιτσάκη.
www.naftemporiki.gr/finance/story/1265736/pos-tha-epiblithei-o-foros-uperaksias-stis-poliseis-akiniton-to-2018

V) Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης

Επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων ή σχολάζουσας κληρονομιάς. Για την επιβολή της εισφοράς λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του εισοδήματος, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, πραγματικό ή τεκμαρτό. Εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από 80% και άνω, οι μακροχρόνιοι άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το έτος της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης για το έτος 2016 υπολογίζεται με την παρακάτω κλίμακα:

Εισόδημα σε ΕΥΡΩ	Συντελεστής επί του συνολικού εισοδήματος
0,00 – 12.000,00	0%
12.000,01 – 20.000,00	2,20%
20.000,01 – 30.000,00	5,00%
30.000,01 – 40.000,00	6,50%
40.000,01 – 65.000,00	7,50%
65.000,01 – 220.000,00	9,00%
>= 220.000,01	10,00%

Η εισφορά αλληλεγγύης που αναλογεί σε εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις παρακρατείται και αποδίδεται από τον εργοδότη/ασφαλιστικό φορέα σε ποσοστό 100%.

VI) Φόρος πολυτελούς διαβίωσης

Σύμφωνα με τον ν. 4111/2013, ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημα του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημα του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του.

Ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης επιβάλλεται στα ποσά της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που προκύπτουν από την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης μεγάλου κυβισμού, αεροσκαφών, ελικοπτέρων και ανεμοπτέρων, δεξαμενών κολύμβησης καθώς και σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης άνω των 5 μέτρων, όπως αυτά προκύπτουν

από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τα λοιπά επιπλέον στοιχεία που έχει στη διάθεση της η ΓΓΠΣ.

- Για επιβατικά αυτοκίνητα από 1.929 κυβικά εκατοστά έως 2.500 κυβικά, ο φόρος ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή 5%.
- Για επιβατικά αυτοκίνητα από 2.500 κυβικά και άνω, ο φόρος ισούται με το γινόμενο του ποσού της αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή 13%. Από την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης εξαιρούνται τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με παλαιότητα άνω των 10 ετών από το έτος πρώτης κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, καθώς και τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης αναπήρων, τα οποία απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.
- Για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα, ο φόρος ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή δέκα τρεις τοις εκατό (13%).
- Για δεξαμενές κολύμβησης, εσωτερικές και εξωτερικές, ο φόρος ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επί συντελεστή δέκα τρεις τοις εκατό (13%).
- Για τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης άνω των πέντε (5) μέτρων, ο φόρος ισούται με το γινόμενο του ποσού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης του σκάφους επί συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). Δεν λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη για την αμοιβή του πληρώματος. Από το φόρο τα ιστιοφόρα σκάφη και πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευαστεί ή κατασκευάζονται στην Ελλάδα εξ ολοκλήρου από ξύλο, τύπον τρεχαντήρι, βαρκαλάς, πέραμα, τσερνίκι, λίμπερτυ τα οποία προέρχονται από ελληνική ναυτική παράδοση.

Ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης, βεβαιώνεται με βάση τις δηλώσεις που υποβάλλονται και εμφανίζεται στο εκκαθαριστικό σημείωμα υπολογισμού του φόρου εισοδήματος.

VII) Τεκμαρτό εισόδημα

Το τεκμαρτό εισόδημα προκύπτει από υπολογισμούς που γίνονται βάσει δεδομένων, όπως είναι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες, η απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου ή ακόμα και η κατοχή ενός περιουσιακού στοιχείου. Αντιδιαστέλλεται λοιπόν με το πραγματικό εισόδημα.

Με τα τεκμήρια το κράτος προσπαθεί να προσδιορίσει τα πραγματικά εισοδήματα του πολίτη. Τα τεκμήρια διακρίνονται τεκμήρια διαβίωσης και τεκμήρια που γεννιούνται από περιστασιακά γεγονότα.

Τα τεκμήρια διαβίωσης αφορούν την κατοχή περιουσιακού στοιχείου. Τέτοιου είδους τεκμήριο είναι η κατοχή ΕΙΧ ή μικτής χρήσης αυτοκινήτου, μοτοσυκλέτας, σκάφους αναψυχής, ελικοπτέρου, αεροσκάφους, δεξαμενής κολύμβησης ή χρήση δευτερεύουσας κατοικίας και η διατήρηση οικιακού προσωπικού και πληρώματος σκαφών αναψυχής.

Τα υπόλοιπα τεκμήρια συνίστανται στην πραγματοποίηση μιας περιστασιακής πράξης, κατά την περίοδο για την οποία υπάρχει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης, όπως είναι το ποσό που δαπανήθηκε για την αγορά ενός αυτοκινήτου, ακινήτου, επιχείρησης κτλ.

Παράδειγμα: άτομο δήλωσε εισόδημα 3.000€ το φορολογικό έτος 201X. Αν βάσει των περιουσιακών του στοιχείων και των εξόδων του, το τεκμαρτό του εισόδημα υπολογίζεται στις π.χ. 12.000€, τότε θα φορολογηθεί στις 12.000€ ανεξάρτητα με το δηλωθέν των 3.000€.

Η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογούμενου ορίζεται σε 3.000€ προκειμένου για τον άγαμο και σε 5.000€ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση, εφόσον δηλώνεται πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα. Ακολουθούν εν συντομία πίνακες (tables) υπολογισμού της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης κατοικιών και επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας ορίζεται κλιμακωτά:

Τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων	€/τ.μ.
1-80	40
81-120	65
121-200	110
201-300	200
>=301	400

Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας ορίζεται ποσό 40€ ανά τετραγωνικό μέτρο. Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται, προκειμένου για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800€ έως 4.999€ το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό 40% και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000€ και άνω το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό 70%. Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται προκειμένου για μονοκατοικίες κατά ποσοστό 20%.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που εκτιμάται με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μίας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών, ορίζεται στο ½ της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης όπως αυτή ορίζεται στον προηγούμενο πίνακα (table) και παράγραφο.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ορίζεται ως εξής:

Κυβικά εκατοστά	€
<=1.200	4.000
1.201-2.000	600€/100 cc
2.001-3.000	900€/100 cc
>=3.001	1.200€/100 cc

Τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης από κάθε αυτοκίνητο μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητα του, η οποία υπολογίζεται από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, κατά ποσοστό ως εξής:

- 30% για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) και μέχρι δέκα (10) έτη
- 50% για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας το οποίο εκδίδεται από διεθνή ή ημεδαπό φόρεα που έχει αρμοδιότητα να εκδίδει τέτοιο πιστοποιητικό, καθώς και για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για ανεμόπτερα ορίζεται στα 8.000€.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνειά της, ανά κλίμακα, σε εκατόν εξήντα (160) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο μέχρι τα εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα και σε τριακόσια είκοσι (320) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για επιφάνεια άνω των εξήντα (60) τετραγωνικών μέτρων.

1.1.2 Φορολογία Νομικών Προσώπων

Σύμφωνα με το άρθρο 61 ΑΚ, νομικά πρόσωπα είναι οι διαρκείς ενώσεις προσώπων, που επιδιώκουν έναν ορισμένο σκοπό ή σύνολα περιουσίας που έχουν ταχθεί για ένα ορισμένο σκοπό και που, εφόσον τηρηθούν οι προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις, αποκτούν προσωπικότητα.⁽³⁾ Τα νομικά πρόσωπα, με βάση τον τρόπο ίδρυσης και τον σκοπό για τον οποίο ιδρύονται και επιδιώκουν, διακρίνονται σε:

- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ): Χαρακτηρίζονται εκείνα των οποίων ο σκοπός αφορά την εξυπηρέτηση και την επιτέλεση κάποιας κρατικής λειτουργίας ή υπηρεσίας (π.χ. Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι., Δικηγορικοί Σύλλογοι, Ι.Κ.Α. κ.λπ.).
- Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ): Χαρακτηρίζονται εκείνα που ιδρύονται από ιδιώτες και συνεπώς ακολουθούν τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου. Κυριότερες κατηγορίες Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου κατά το ελληνικό Αστικό Δίκαιο και Εμπορικό Δίκαιο είναι:
  - Σωματεία (Σύλλογοι)
  - Ιδρύματα
  - Εταιρείες
  - Συνεταιρισμοί

*Σημείωση: Οι ατομικές επιχειρήσεις δεν είναι Νομικά Πρόσωπα καθώς δεν έχουν νομική υπόσταση και αντιστοιχούν σε ΑΦΜ φυσικού προσώπου.

³ Βάρκα-Αδάμη Αλεξάνδρα, «Εισαγωγή στο Αστικό Δίκαιο», εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ GROUP, Αθήνα 2009

Υποκείμενα φόρου: Στην Ελλάδα, ένα νομικό πρόσωπο ή οντότητα, φορολογείται όταν έχει την φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημα του, ενώ παρέχεται δυνατότητα πίστωσης τυχόν καταβληθέντος φόρου στην αλλοδαπή για το ίδιο εισόδημα. Ως εισόδημα ελληνικής πηγής θεωρείται το εισόδημα που προκύπτει από δραστηριότητα που ασκείται μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα, καθώς μεταξύ άλλων, και τα εισοδήματα από τόκους, μερίσματα, δικαιώματα, ακίνητα και από πώληση τίτλων ημεδαπής επιχείρησης και ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα. Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται:

- Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή
- Οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή
- Τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνο τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούνται κατά την επιδίωξη της εκπλήρωσης του σκοπού τους, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο φόρου
- Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών
- Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα
- Κοινοπραξίες
- Οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε. και δεν περιλαμβάνονται σε μια από τις προηγούμενες περιπτώσεις

Συνοπτικά, σε ένα πίνακα οι φορολογικοί συντελεστές νομικών προσώπων και οντοτήτων, καθώς και τα ποσοστά προκαταβολής παρατίθενται παρακάτω:

	Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2014 έως την 31η.12.2014		Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2015 έως την 31η.12.2015		Φορολογικά έτη που αρχίζουν την 1.1.2016	
	<u>Τήρηση απλ/κών βιβλίων</u>	<u>Τήρηση Διπλ/κών βιβλίων</u>	<u>Τήρηση απλ/κών βιβλίων</u>	<u>Τήρηση Διπλ/κών βιβλίων</u>	<u>Τήρηση απλ/κών βιβλίων</u>	<u>Τήρηση Διπλ/κών βιβλίων</u>
Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. (εκτός τραπεζών)	--	26	--	29	-----	29
<u>Τράπεζες</u>	--	26	--	29	-----	29
Προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.)	26/33	26	26/33	29	29	29
Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, σωματεία και ιδρύματα	26	26	29	29	29	29
<u>Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών (1)</u>	26/33	26	26/33	29	29	29
Αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών (2)	13	13	13	13	13	13

Πίνακας 5

Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος Νομικών προσώπων
(Ισχύς για εισοδήματα από 1.1.2016)

Πηγή: Capital.gr

Μέχρι την δημοσίευση του ν.4387/2016 στις 12/05/2016, προβλεπόταν ότι τα κέρδη επιχειρήσεων που τηρούν απλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή 26% για εισοδήματα ≤50.000€, ενώ με 33% για εισοδήματα >50.000€. Σύμφωνα όμως με τις διατάξεις του ν. 4387/2016, τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 του ν. 4172/2013 που τηρούν απλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή **29%**, όπως και τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα και κοινοπραξίες που τηρούν απλογραφικά βιβλία επίσης φορολογούνται με συντελεστή 29%.

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών φορολογούνται με συντελεστή **13%**.

Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα: Από το φόρο εισοδήματος απαλλασσονται:

- Οι φορείς γενικής κυβέρνησης με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης δεν περιλαμβάνονται οι κεφαλαιουχικές εταιρείες, εκτός από αυτές στις οποίες το κράτος ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συμμετέχει με ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%)
- Η Τράπεζα της Ελλάδος
- Οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), που είναι εγκατεστημένοι στην ημεδαπή ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου
- Οι διεθνείς οργανισμοί, υπό τον όρο ότι η απαλλαγή από το φόρο προβλέπεται βάσει διεθνούς συμβάσεως που έχει κυρωθεί στην ημεδαπή ή τελεί υπό τον όρο της αμοιβαιότητας
- Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α. Ε. σύμφωνα με τη νομοθεσία που το διέπει
- Οι σχολικές επιτροπές και οι σχολικές εφορείες μειονοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Εκπτώσεις δαπανών: Στα νομικά πρόσωπα εκπίπτει κάθε δαπάνη που έχει διενεργηθεί προς το συμφέρον της επιχείρησης εφόσον πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια (συσχέτιση είδους δαπάνης με το αντικείμενο της επιχείρησης) και δεν συμπεριλαμβάνεται στις ρητά προβλεπόμενες περιπτώσεις μη εκπιπτόμενων δαπανών.

Αποσβέσεις παγίων: Διενεργούνται από τον κύριο των παγίων ή από το μισθωτή σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης. Ειδικά οι νέες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα αναβολής της απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων τους κατά τα 3 πρώτα φορολογικά έτη της λειτουργίας τους.

Σημείωση: ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται κατά την πλειοψηφία των περιπτώσεων βάσει σταθερών συντελεστών απόσβεσης, εκτός κάποιων εξαιρέσεων (π.χ. εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα κλπ.).

1.1.3 Τέλος Επιτηδεύματος

Το τέλος επιτηδεύματος είναι ένα είδος φόρου που επιβάλλεται σε όλους τους επαγγελματίες. Για την ακρίβεια, πρόκειται για έναν “έκτακτο” φόρο, γεγονός που σημαίνει ότι δεν θα ισχύει για πάντα. Το τέλος επιτηδεύματος θεσπίστηκε ως ένας κατώτατος φόρος που πρέπει να πληρώσουν οι επιτηδευματίες και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που δηλώνουν μικρά ποσά στη δήλωση τους, με την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας. Το σκεπτικό της επιβολής του φόρου ήταν ότι θα βοηθούσε στην πάταξη της φοροδιαφυγής, καθώς θα συμμετείχαν περισσότεροι φορολογούμενοι στα φορολογικά βάρη. Η υποχρέωση καταβολής του τέλους ισχύει ανεξαρτήτως του εάν οι υπόχρεοι είχαν κέρδη ή ζημιές κατά το φορολογικό έτος 2016.

Σύμφωνα με την νομοθεσία και συγκεκριμένα τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 που εφαρμόστηκαν και φέτος:

1. Οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ανέρχεται σε:
  - 800€ ετησίως για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα (επιχείρηση) και έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους.
  - 1.000€ ετησίως για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα (επιχείρηση) και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους.
  - 650€ ετησίως ετησίως για ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες.
  - 600€ ετησίως για κάθε υποκατάστημα

Ειδικά για τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, καθώς και για τους εργαζόμενους με «μπλοκάκια», δηλαδή τα φυσικά πρόσωπα που το εισόδημα τους προέρχεται από ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή ελευθέριο επάγγελμα και έχουν έγγραφη σύμβαση με μέχρι 3 φυσικά ή και νομικά πρόσωπα, ή το 75% των ακαθάριστων εσόδων τους προέρχεται από 1 φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα ποσά του τέλους επιτηδεύματος ανέρχονται σε:

- 400€ ετησίως εφόσον η έδρα βρίσκεται σε τουριστικό τόπο ή σε πόλεις-χωριά με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους.
  - 500€ ετησίως εφόσον η έδρα βρίσκεται σε πόλη με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους.
2. Εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική δραστηριότητα (επιχείρηση) ή ελευθέριο επάγγελμα και παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του 80%.
  3. Σε περίπτωση διακοπής της δραστηριότητας μέσα στη χρήση, το τέλος επιτηδεύματος περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες λειτουργίας της επιχείρησης ή της άσκησης του επαγγέλματος. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 15 ημερών, λογίζεται ως μήνας.
  4. Επίσης εξαιρούνται ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και η ατομική άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει 5 έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών, καθώς και οι περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων εφόσον για τον επιτηδευματία υπολείπονται 3 έτη από το έτος της συνταξιοδότησης του. Ως έτος συνταξιοδότησης νοείται το 65^ο έτος της ηλικίας.

1.1.4 Παρακράτηση Φόρου

Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, οι φορείς γενικής κυβέρνησης ή κάθε φορολογούμενος που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα, αλλά δραστηριοποιείται μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα, και προβαίνει σε πληρωμές, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 62 του 4172/2013, υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου.

Οι ακόλουθες πληρωμές υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου:

- Μερίσματα
- Τόκοι
- Δικαιώματα (royalties)
- Αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες, ανεξαρτήτως εάν έχουν παρασχεθεί στην Ελλάδα, όταν ο λήπτης της αμοιβής είναι φυσικό πρόσωπο
- Το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ ή με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων
- Η υπεραξία που αποκτά φυσικό πρόσωπο από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 4172/2013 εκτός της περίπτωσης του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της περίπτωσης ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 41

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα ή σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και λαμβάνουν αμοιβές για υπηρεσίες (αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες) δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου με επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του ν. 4172/2013.

Κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα ή σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και λαμβάνει αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή και αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες υπόκειται σε παρακράτηση φόρου. Το ως άνω νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα ή το φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να επιλέξει να φορολογηθεί για το εισόδημα από δικαιώματα και τις αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές ή παρόμοιες υπηρεσίες σύμφωνα με το καθεστώς που ισχύει για τους φορολογικούς κατοίκους που λαμβάνουν τέτοιες αμοιβές και να πιστώσει τον παρακρατηθέντα φόρο έναντι του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος.

Τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας ή έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και λαμβάνουν αμοιβές για δικαιώματα (royalties), δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου.

Συντελεστές παρακράτησης: Οι συντελεστές παρακράτησης φόρου είναι οι εξής:

- Για **μερίσματα 10% (πολ 1068/16)**
- Για **τόκους 15%**
- Για **δικαιώματα (royalties)** και λοιπές πληρωμές **20%**
- Για **αμοιβές για τεχνικά έργα, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές ή παρόμοιες υπηρεσίες 20% ***
- Για το **ασφάλισμα** που καταβάλλεται με τη μορφή περιοδικά καταβαλλόμενης παροχής **15%**. Για το ασφάλισμα που καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι του ποσού των 40.000€ 10% και για τα ποσά που υπερβαίνουν τις 40.000€ 20% **
- Για την υπεραξία από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας που αποκτά φυσικό πρόσωπο 15% (δεν ισχύει για 2016).

* Κατ' εξαίρεση, για τις αμοιβές που εισπράττονται από εργολήπτες κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων ο συντελεστής είναι 3% επί της αξίας του υπό κατασκευή έργου ή του μισθώματος, ανεξαρτήτως αν ο λήπτης της αμοιβής είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα. Σε περίπτωση εισφοράς όλου ή μέρους δημόσιου τεχνικού έργου από τον αρχικό ανάδοχο σε κοινοπραξία ή εταιρεία στην οποία συμμετέχει και ο ίδιος, η προβλεπόμενη παρακράτηση 3% της παρούσας περίπτωσης ενεργείται μόνο από τον εργοδότη κατά την καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος στον αρχικό ανάδοχο. Ο φόρος αυτός που βαρύνει τον ανάδοχο συμψηφίζεται από τον αναλογούντα φόρο της κατασκευάστριας εταιρείας ή κοινοπραξίας με βάση βεβαίωση που χορηγεί ο ανάδοχος. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και σε περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από κοινοπραξία ή εταιρεία, στην οποία συμμετέχουν μόνο μέλη της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή εταιρείας. Επίσης, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από εταιρεία μέλος της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή από κοινοπραξία επιχειρήσεων μέλους της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας.

** Οι συντελεστές των προηγούμενων εδαφίων της περίπτωσης αυτής αυξάνονται κατά 50% σε περίπτωση είσπραξης από τον δικαιούχο ποσού πρόωρης εξαγοράς. Δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά κάθε καταβολή που πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του, καθώς και κάθε καταβολή που γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζομένου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζομένου ή πτώχευσης του εργοδότη.

Η παρακράτηση φόρου εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση της παραγράφου «συντελεστές παρακράτησης» σε περίπτωση που αυτός που λαμβάνει την πληρωμή, εκτός από τις αμοιβές για τεχνικά έργα, αμοιβές διοίκησης, συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες οι οποίες υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου είναι φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση που ο λήπτης της αμοιβής, ο οποίος λαμβάνει αμοιβές για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλες αμοιβές

για παρόμοιες υπηρεσίες ανεξαρτήτως αν έχουν παρασχεθεί στην Ελλάδα, όταν ο λήπτης της αμοιβής είναι φυσικό πρόσωπο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, παρακράτηση φόρου ενεργείται μόνον εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει τα 300€

Σε περίπτωση που η παρακράτηση φόρου δεν εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση, ο παρακρατηθείς φόρος πιστώνεται έναντι του φόρου εισοδήματος που πρέπει να βεβαιωθεί από επιχειρηματική δραστηριότητα ή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά περίπτωση.

Οι πληρωμές τόκων δανείων που χορηγούν πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας, καθώς και οι τόκοι διατραπεζικών καταθέσεων απαλλάσσονται από την παρακράτηση φόρου.

Ειδικά, το εισόδημα από τόκους κρατικών ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου που αποκτούν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και δεν έχουν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου.

1.1.5 Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος

Προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν φυσικά πρόσωπα:

Με βάση τη δήλωση που υποβάλλει ο φορολογούμενος και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης που προβλέπονται στον Κ.Φ.Δ (Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας) βεβαιώνεται ποσό ίσο με το **100%** του φόρου που προκύπτει από επιχειρηματική δραστηριότητα για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους. Εάν στη δήλωση περιλαμβάνονται και εισοδήματα για τα οποία ο φόρος παρακρατείται ή καταβάλλεται κατά τα ακόλουθα, ο φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε για τα εισοδήματα αυτά μειώνει το φόρο που πρέπει να βεβαιωθεί κατά τα ανωτέρω.

Έτσι:

Ειδικά για τους αρχιτέκτονες και τους μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται ως εξής:

- Σε 4% της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων
- Σε 10% της συμβατικής αμοιβής για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιασδήποτε άλλης φύσης έργα και για την επίβλεψη της εκτέλεσης αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσύνης για τα έργα αυτά

Στις αμοιβές που λαμβάνουν δικηγόροι οφείλεται προκαταβολή φόρου 15%. Δεν υπολογίζεται προκαταβλητέος φόρος επί των αμοιβών για παραστάσεις, καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν δικηγόροι οι οποίοι συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία.

Ομοίως δεν υπολογίζεται και δεν αποδίδεται προκαταβλητέος φόρος στις περιπτώσεις που ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης αμοιβών για τεχνικά έργα, αμοιβών διοίκησης και αμοιβών για συμβουλευτικές ή παρόμοιες υπηρεσίες. (Άρθρο 64, παρ. 1, ν. 4172/2013)

Κάθε δικηγορικός σύλλογος ή ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικός λογαριασμός οποιασδήποτε νομικής μορφής υποχρεούται να παρακρατεί φόρο εισοδήματος με συντελεστή 15% επί οποιουδήποτε ποσού καταβάλλει ως μέρισμα σε δικηγόρο.

Αν με την έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής για την παροχή των δικηγορικών υπηρεσιών η αμοιβή ή το ύψος της συναρτάται με το αποτέλεσμα των δικηγορικών υπηρεσιών ή της δίκης, κατά την απόδοση του προκαταβλητέου φόρου υποβάλλονται και τα στοιχεία που αποδεικνύουν το ύψος της αμοιβής, όπως ειδικότερα καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα:

Σε περίπτωση που τυχόν μειωθεί το εισόδημα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει με αίτησή του τη μείωση του φόρου που βεβαιώθηκε κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Η αίτηση υποβάλλεται μέχρι το τέλος του μήνα Σεπτεμβρίου του φορολογικού έτους στο οποίο έγινε η βεβαίωση και αφορά στα ποσά του φόρου για τις δόσεις που δεν έγιναν ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης. Κατά την εκτίμηση της μείωσης του εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη:

- Το ποσό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης στο τρέχον φορολογικό έτος, συγκρινόμενο με τα ακαθάριστα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου φορολογικού έτους
- Το ποσοστό των δαπανών και εξόδων διαχείρισης επί των ακαθάριστων εσόδων του τρέχοντος φορολογικού έτους σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό του προηγούμενου φορολογικού έτους
- Οι ουσιώδεις μεταβολές που τυχόν επήλθαν στους παράγοντες διαμόρφωσης του μικτού κέρδους της επιχείρησης κατά το τρέχον φορολογικό έτος σε σχέση με το προηγούμενο
- Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο πιθανολογείται μείωση του κέρδους του τρέχοντος φορολογικού έτους

Η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στην επαλήθευση της αίτησης που υποβλήθηκε και υποχρεούται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της, να ανακοινώνει στον φορολογούμενο τα αποτελέσματα του ελέγχου. Αν διαπιστώσει ότι το εισόδημα μειώθηκε πραγματικά κατά το ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου, η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει στην έκπτωση ανάλογου, με τη μείωση που επήλθε, ποσού φόρου από τις επόμενες δόσεις που οφείλονται.

Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, ο φορολογούμενος μπορεί να καταβάλλει τις, από τη λήξη της προθεσμίας και μετά, απαιτητές δόσεις του

φόρου μειωμένες κατά το ποσοστό της μείωσης των εισοδημάτων του, όπως αυτόν αναφέρεται στην αίτησή του που υπέβαλε για το σκοπό αυτόν, με επιφύλαξη να καταβάλει τον τυχόν επιπλέον οφειλόμενο φόρο κατά τον έλεγχο της δήλωσης και την οριστική εκκαθάρισή του.

Αν γίνει νέα εκκαθάριση λόγω υποβολής τροποποιητικής δήλωσης, εφόσον μειωθεί ο φόρος μειώνεται αναλόγως και η προκαταβολή του φόρου.

Προκαταβολή του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων:

Με βάση τη δήλωση που υποβάλλει το νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης που προβλέπονται στον Κ.Φ.Δ, βεβαιώνεται ποσό ίσο με το **100%** του φόρου που προκύπτει για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.

Το ποσό της προηγούμενης παραγράφου ισχύει μόνο για τις προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και συμπεριλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς και κοινοπραξίες μόνο για τις κοινοπραξίες των προσωπικών εταιρειών.

Τα ποσοστά των προηγούμενων παραγράφων μειώνονται κατά 50% για τα νέα νομικά πρόσωπα κατά τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη από τη δήλωση έναρξης εργασιών τους. Η μείωση αυτή δεν εφαρμόζεται για τα νομικά πρόσωπα που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου.

Η βεβαίωση αυτή γίνεται έναντι του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δήλωση ή οριστικός τίτλος, ο καταβλητέος φόρος υπολογίζεται με βάση το φόρο που προκύπτει από στοιχεία του εγγύτερου φορολογικού έτους.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και επί των προσωρινών δηλώσεων που υποβάλλουν τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση.

Εάν μειωθεί το φορολογητέο εισόδημα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων «*Μείωση προκαταβλητέου φόρου από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα φυσικά πρόσωπα*». Η εννεάμηνη προθεσμία για την υποβολή της αίτησης μείωσης του προκαταβλητέου ποσού φόρου αρχίζει από την ημέρα έναρξης του νέου φορολογικού έτους.

1.1.6 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων

Επίσης, είναι σημαντικό να αναφερθεί και ο περιβόητος Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), ο οποίος είναι φόρος κεφαλαίου, καθώς επιβάλλεται στην περιουσιακή ιδιοκτησία του προσώπου και όχι στο εισόδημα του.

(Trivia: ο ΕΝΦΙΑ θεωρείται ανεπισημως από πολλούς ο πιο σημαντικός παράγοντας που οδήγησε στην εκλογική ήττα της Νέας Δημοκρατίας το 2015 και την άνοδο του Σύριζα στην εξουσία).

Με ισχύ από 01/01/2014, θα επιβάλλεται με βάση την περιουσιακή κατάσταση της 1^{ης} Ιανουαρίου κάθε έτους, ο ΕΝΦΙΑ, ο οποίος αντικαθιστά τους έκτακτους φόρους ΕΕΤΗΔΕ 2012, ΕΕΤΑ 2013 που επιβλήθηκαν μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ και του ΦΑΠ (Ν. 3842/2010).⁽⁴⁾

Ο φόρος ΕΝΦΙΑ υπολογίζεται επί της ακίνητης περιουσίας που κατέχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα και αποτελείται από:

A. ΚΥΡΙΟ ΦΟΡΟ: ο οποίο υπολογίζεται σε κάθε ακίνητο χωριστά (κτίσματα, κτήρια, γήπεδα, οικόπεδα, αγροτεμάχια εντός και εκτός οικισμού).

B. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΦΟΡΟ: ο οποίος υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή, στο σύνολο της ακίνητης περιουσίας που κατέχει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με απαλλαγή συμπληρωματικού φόρου για τα φυσικά πρόσωπα με δικαιώματα συνολικής αξίας έως 200.000€.

Τα αγροτεμάχια εξαιρέθηκαν από τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου για τον ΕΝΦΙΑ του 2016 λόγω αδυναμίας υπολογισμού της αξίας τους.

Το αντικείμενο του αφορά στα δικαιώματα επί ακινήτων που υπόκεινται στον φόρο:

A) Τα εμπράγματα δικαιώματα:

- Της πλήρους κυριότητας
- Της ψιλής κυριότητας
- Της επικαρπίας
- Της οίκησης
- Της επιφάνειας επί ακινήτου

B) Τα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα αποκλειστικής χρήσης τμημάτων – κατασκευών που βρίσκονται σε κοινοτικό χώρο του ακινήτου:

- Της θέσης στάθμευσης
- Βοηθητικούς χώρους
- Κολυμβητικής δεξαμενής

Ο υπολογισμός του φόρου ΕΝΦΙΑ αναλύεται παρακάτω.

---

⁴ Πηγή: Άρθρο Αναστασία Πηλιούνη (Μέλος επιστημονικής Ομάδας Power-Tax) www.power-tax.gr, 12/09/2014

ΕΝΦΙΑ (Κύριου φόρου κτισμάτων) = Επιφάνεια κτίσματος (τ.μ.) Χ ΒΦ Χ ΣΠΚ Χ ΣΟ ή ΣΜ Χ ΣΠ Χ ΣΒΧ (όπου ισχύει) Χ ΣΗΚ (όπου ισχύει)

ΒΦ (Βασικός Φόρος):

- ✓ Προσδιορίζεται με βάση τη φορολογική ζώνη (ΦΖ) στην οποία ανήκει το ακίνητο.
- ✓ Η τιμή ζώνης του ακινήτου αναγράφεται στους λογαριασμούς της ΔΕΗ και στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Π.Σ. (Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων – www.gsis.gr).

ΣΠΚ (Συντελεστής Παλαιότητας Κτίσματος): Ως παλαιότητα κτίσματος υπολογίζεται η διαφορά μεταξύ του έτους φορολογίας και της νεώτερης οικοδομικής άδειας. Αν δεν υπάρχει οικοδομική άδεια, τότε λαμβάνεται ως έτος έκδοσης αυτό που προκύπτει από δημόσιο έγγραφο ή από τη δήλωση στοιχείων ακινήτων στην οποία δηλώθηκε το ακίνητο.

ΣΟ (Συντελεστής Ορόφου): Ο ΣΟ δεν εφαρμόζεται σε ειδικά κτήρια και μονοκατοικίες.

ΣΜ (Συντελεστής Μονοκατοικίας): Ο ΣΜ είναι 1,02.

ΣΠ (Συντελεστής Πρόσοψης): Ο ΣΠ δεν εφαρμόζεται στους βοηθητικούς χώρους και στα ειδικά κτήρια.

ΣΒΧ (Συντελεστής Βοηθητικών Χώρων): Ο ΣΠ είναι 0,1. Για τους βοηθητικούς χώρους, ο υπολογισμός του φόρου γίνεται χωριστά. Οι βοηθητικοί χώροι ορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών.

ΣΗΚ (Συντελεστής Ημιτελών Κτισμάτων): Ο ΣΗΚ εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το στάδιο κατασκευής, εφόσον το κτίσμα:

- I. δεν έχει ηλεκτροδοτηθεί και είναι κενό.
- II. έχει ηλεκτροδοτηθεί με εργοταξιακό ρεύμα, δεν είχε ποτέ άλλη παροχή ρεύματος και είναι κενό.

Χωρίς ιδιαίτερη ανάλυση των συντελεστών της κάθε μεταβλητής της εξίσωσης, ας δούμε ένα γρήγορο παράδειγμα:

Παράδειγμα

Φορολογούμενος διαθέτει ακίνητο με τα παρακάτω στοιχεία:

Τύπος ακινήτου: Διαμέρισμα, 100 τμ, μία όψη, 3^{ος} όροφος

Οικοδομική Άδεια ακινήτου: 1998 (19 χρόνια)

Βοηθητικοί χώροι: Αποθήκη 10 τμ στο υπόγειο του κτιρίου και αποκλειστική χρήση χώρου στάθμευσης στην πυλωτή 15 τμ.

Τιμή Ζώνης ακινήτου: 1.500€

ΕΝΦΙΑ (διαμερίσματος) = 100τμ Χ 3,7€ Χ 1,1 Χ 1,01 Χ 1,01 = 415,18€

ΕΝΦΙΑ (αποθήκης) = 10τμ Χ 3,7€ Χ 1,1 Χ 0,98 Χ 0,1 = 3,99€

ΕΝΦΙΑ (χώρου στάθμευσης) = 15τμ X 3,7€ X 1,1 X 1 X 0,1 = 6,10€

Συνολικός Κύριος Φόρος = 415,18 + 3,99 + 6,10 = 425,27€

Συμπληρωματικός φόρος (Νομικά πρόσωπα): Ο συμπληρωματικός φόρος ανέρχεται σε 5,5% και επιβάλλεται και υπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται στη συνολική αυτή αξία τα δικαιώματα επί των ακινήτων που απαλλάσσονται από τον κύριο φόρο του ΕΝΦΙΑ.

Για τα Ν.Π.Δ.Δ., τις Α.Ε.Ε.Α.Π. του Ν.2778/1999 και 9 τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία απαλλάσσονται για τια ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα τους, ο συμπληρωματικός φόρος ισούται με 3,5% επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων που υπάγονται στον ΕΝΦΙΑ και αφορούν τα ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούν.

Τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας φορολογούνται με συντελεστή 1%. (Μέχρι το 2015 ίσχυε ότι από τον συμπληρωματικό φόρο απαλλάσσονται τα νομικά πρόσωπα-οντότητες που έχουν δικαιώματα σε ακίνητα (κτίσματα, οικόπεδα, αγροτεμάχια) τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 5 παρ. 3 του ΕΝΦΙΑ)

Συμπληρωματικός φόρος (Φυσικά πρόσωπα): Για τα φυσικά πρόσωπα, ο συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται και υπολογίζεται στο μέρος της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων που υπόκεινται σε ΕΝΦΙΑ και υπερβαίνει τις 200.000€.

Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων (φυσικών προσώπων) δεν συνυπολογίζεται:

- ✓ Η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού (αγροτεμάχια)
- ✓ Η αξία των δικαιωμάτων επί των κτηρίων που είναι προγενέστερα και εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία, έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών των επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

Στον παρακάτω πίνακα ακολουθούν οι συντελεστές Συμπληρωματικού φόρου Φυσικών Προσώπων:

κλίμακα για το 2015**Νέα κλίμακα για το 2016**

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής	ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 – 300.000	0,0%	0,01 – 200.000	0,0%
300.000,01 – 400.000	0,1%	200.000,01 – 250.000	0,10%
400.000,01 – 500.000	0,2%	250.000,01 – 300.000	0,15%
500.000,01 – 600.000	0,3%	300.000,01 – 400.000	0,30%
600.000,01 – 700.000	0,6%	400.000,01 – 500.000	0,50%
700.000,01 – 800.000	0,7%	500.000,01 – 600.000	0,60%
800.000,01 – 900.000	0,8%	600.000,01 – 700.000	0,80%
900.000,01 – 1.000.000	0,9%	700.000,01 – 800.000	0,90%
Υπερβάλλον	1,0%	800.000,01 - 900.000	1,00%
		900.000,01 - 1.000.000	1,05%
		1.000.000,01 - 2.000.000	1,10%
		Υπερβάλλον	1,15%

Πίνακας 6

Πίνακας συγκριτικών ποσοστών Συμπληρωματικού φόρου ΕΝΦΙΑ 2015-2016

Πηγή: power-tax.gr

1.2 Έμμεση Φορολόγηση

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ): Ως κύρια έμμεση φορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζεται υποχρεωτικά και εναρμονισμένα σε όλες τις χώρες-μέλη ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, με βάση τους όρους των σχετικών κοινοτικών οδηγιών (directives). Οι συναλλαγές με τις οποίες συνδέεται ο ΦΠΑ είναι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών από επαγγελματίες στο εσωτερικό της χώρας, οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών από χώρες-μέλη της ΕΕ (ενδοκοινοτική απόκτηση) και οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών από χώρες μη μέλη της ΕΕ (εισαγωγές).⁽⁵⁾ Αναφορικά, αξίζει να σημειωθεί ότι ο φόρος προστιθέμενης αξίας μετεβλήθη εντός του φορολογικού έτους 2016. Από 01/01/2016 έως και 31/05/2016, ο συντελεστής για υπηρεσίες ήταν **23%*** (ισχύς από 01/08/2013), ενώ από 01/06/2016 **24%***.

Κατατίθεται ο παρακάτω πίνακας ιστορικών αλλαγών καθεστώτος ΦΠΑ στην Ελλάδα από 01/01/1987:

⁵ Παπαδέας Βασ. Παναγιώτης, «ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ», Copyright © Π. ΠΑΠΑΔΕΑΣ, Αθήνα 2015

*Κανονικός συντελεστής παροχής υπηρεσιών

	Κατηγορίες	ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΟΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ	ΕΣΤΙΑΣΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΟΣ
	Παράδειγμα	Βιβλία, Εφημερίδες, Περιοδικά	Αναψυκτικά Κατανάλωση Εντός-Εκτός	Τρόφιμα	Εστίαση	Υπηρεσίες
Από	Έως					
1/1/1987	7/8/1992	3	6	6	6	18
8/8/1992	31/3/2005	4	8	8	8	18
1/4/2005	14/3/2010	4,5	9	9	9	19
15/3/2010	30/6/2010	5	10	10	10	21
1/7/2010	31/12/2010	5,5	11	11	11	23
1/1/2011	31/8/2011	6,5	13	13	13	23
1/9/2011	31/7/2013	6,5	23	13	23	23
1/8/2013		6,5	13-23	13	13	23
1/6/2016		6	24	13	24	24

Πίνακας 7

Ιστορικές μεταβολές του ΦΠΑ στην Ελλάδα για τις περιοχές που καλύπτονται από τον κανονικό συντελεστή (πλην Ακρικών περιοχών και νήσων Αιγαίου)

Πηγή: www.abcit.gr

Τέλος Χαρτοσήμου: Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του Κ.Τ.Χ., ορίζεται τέλος χαρτοσήμου (3% πλέον 20% εισφοράς υπέρ ΟΓΑ) στα μισθώματα από εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση οικοδομών και γαιών. Σημειώνεται ότι το τέλος χαρτοσήμου μειώθηκε στο μισό (1.5%) από 01/01/2007 και καταργήθηκε από 01/01/2008 για τις μισθώσεις ακινήτων οι οποίες κάλυπταν στεγαστικές ανάγκες. Πλέον ισχύει μόνο για μισθώματα ακινήτων που χρησιμοποιούνται σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις (π.χ. επαγγελματική χρήση).

Το βάρος της δαπάνης είναι θέμα συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών, εκτός της περίπτωσης που ένας από τους συμβαλλόμενους είναι πρόσωπο απαλασσόμενο από τα τέλη χαρτοσήμου (Δημόσιο, Δήμος, Κοινότητα κλπ), οπότε το τέλος χαρτοσήμου (3,6%) βαρύνει τον αντισυμβαλλόμενο υποχρεωτικά.⁽⁶⁾

⁶ www.forologikanea.gr, «Τέλος Χαρτοσήμου Μισθωμάτων», 07/07/2017.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κυπριακό φορολογικό καθεστώς

Αυτό το κεφάλαιο θα βασιστεί κατά την πλειοψηφία του και περιέχει αποσπάσματα από δημοσιευμένη εργασία/έκθεση από την PriceWaterHouseCoopers (PWC) με όνομα «Φορολογικές Πληροφορίες 2016 – Κύπρος»

2.1 Φορολογικοί κάτοικοι και απαλλαγές

2.1.1 Συντελεστές Φυσικών Προσώπων

Σύμφωνα με τον Ν.118(Ι)/2002 και τις τροποποιήσεις του, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου είναι άτομα τα οποία διαμένουν στην Κύπρο για μία ή περισσότερες περιόδους που υπερβαίνουν στο σύνολο τους τις **183** ημέρες στο φορολογικό έτος. Η μία ημέρα εντός και εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας καθορίζεται ως εξής:

- Μέρα αναχώρησης από τη Δημοκρατία λογίζεται ως ημέρα εκτός της Δημοκρατίας.
- Μέρα άφιξης στη Δημοκρατία λογίζεται ως ημέρα εντός της Δημοκρατίας.
- Άφιξη και αναχώρηση από τη Δημοκρατία την ίδια ημέρα λογίζεται ως μια ημέρα εντός της Δημοκρατίας.
- Αναχώρηση και επιστροφή στη Δημοκρατία την ίδια ημέρα λογίζεται ως μια ημέρα εκτός της Δημοκρατίας.

Οι ακόλουθοι φορολογικοί συντελεστές ίσχυσαν για τα φυσικά πρόσωπα για το φορολογικό έτος 2016:

Φορολογητέο εισόδημα για το φορολογικό έτος	Φορολογικός συντελεστής	Συσσωρευμένος Φόρος
€	%	€
0 - 19.500	μηδέν	μηδέν
19.501 - 28.000	20	1.700
28.001 - 36.300	25	3.775
36.301 - 60.000	30	10.885
Άνω των 60.000	35	

Πίνακας 8

Κλίμακα φορολογίας εισοδήματος Φυσικών προσώπων Κύπρου (Ισχύς για εισοδήματα από 1.1.2016)

Πηγή: Φορολογικές Πληροφορίες 2016 – Κύπρος (PWC)

2.1.2 Φορολογικές απαλλαγές και αφαιρέσεις

Φορολογικές απαλλαγές: Εξαιρούνται του φόρου:

ΕΙΔΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΑΛΛΑΓΗ
Τόκοι (εκτός τόκοι που αποκτούνται από τη συνήθη διεξαγωγή της επιχείρησης)	100%
Μερίσματα	100%
Αμοιβή από εργοδότηση στην Κύπρο ατόμου που δεν ήταν κάτοικος Κύπρου πριν την έναρξη της εργοδότησης *	50%
Αμοιβή από εργοδότηση στην Κύπρο ατόμου που δεν ήταν κάτοικος Κύπρου πριν την έναρξη της εργοδότησης για 3 έτη από την 1 ^η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί το έτος στο οποίο άρχισε η εργοδότηση του στην Κύπρο **	20% της αμοιβής μέχρι ανώτατο ποσό 8.550€/έτος
Αμοιβή από την παροχή μισθωτών υπηρεσιών εκτός Κύπρου για συνολική περίοδο πέραν των 90 ημερών σε εργοδότη που δεν είναι κάτοικος στην Κύπρο ή σε μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό εργοδότη που είναι κάτοικος Κύπρου	100%
Κέρδη από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό, κάτω υπό ορισμένες προϋποθέσεις	100%
Κέρδος από διάθεση τίτλων ***	100%

* Η απαλλαγή ισχύει για 10 έτη για εργοδοτήσεις που αρχίζουν από 01/01/2012 και η ετήσια αμοιβή υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ. Για εργοδότηση που αρχίζει μετά την 01/01/2015, η απαλλαγή δεν εφαρμόζεται εάν το άτομο ήταν φορολογικός κάτοικος Κύπρου για 3 (ή περισσότερα) από τα 5 φορολογικά έτη που προηγούνται του έτους που η εργοδότηση αρχίζει ή στην περίπτωση που το άτομο ήταν φορολογικός κάτοικος Κύπρου το αμέσως προηγούμενο έτος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το άτομο δύναται να δικαιούται την εν λόγω απαλλαγή ακόμη και αν το εισόδημα του είναι κάτω από 100.000 ευρώ.

** Για εργοδότηση που ξεκίνησε την 01/01/2012 και μετά, η απαλλαγή αυτή εφαρμόζεται για 5 έτη, αρχίζοντας από το έτος που ακολουθεί το έτος στο οποίο άρχισε η εργοδότηση

με τελευταίο έτος διεκδίκησης το 2020. Αυτή η απαλλαγή δεν μπορεί να παρέχεται πρόσθετα από την προαναφερόμενη απαλλαγή σχετικά με το 50% της αμοιβής από εργοδότη.

*** Τίτλοι σημαίνει μετοχές, χρεόγραφα, ομολογίες, ιδρυτικοί και άλλοι τίτλοι εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων, που έχουν κατά νόμο συσταθεί στην Κύπρο ή το εξωτερικό και δικαιώματα επ'αυτών.

Φορολογικές αφαιρέσεις: τα πιο κάτω ποσά αφαιρούνται από το εισόδημα:

ΕΙΔΟΣ	ΑΦΑΙΡΕΣΗ
Συνδρομή σε συντεχνίες ή επαγγελματικούς συνδέσμους	Όλες
Ζημιά τρέχοντος έτους και προηγούμενων ετών *	Όλη
Ενοίκια εισπρακτέα	20%
Δωρεές σε εγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα (με αποδείξεις)	Όλες
Δαπάνες για συντήρηση διατηρητέας οικοδομής	Μέχρι 1.200€, 1.100€ ή 700€ ανά τ.μ. (ανάλογα με το εμβαδόν)
Ασφάλιστρα ζωής (περιορίζονται στο 7% του ασφαλιζόμενου ποσού), συνεισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων, ταμείων συντάξεως, ταμείων πρόνοιας και σχεδίων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (περιορίζονται στο 1,5% της αμοιβής)	Μέχρι 1/6 του φορολογητέου εισοδήματος
Δαπάνες για αγορά μετοχών σε καινοτόμο επιχείρηση	Όλες
Έκτακτη εισφορά	Όλη

* Για φυσικά άτομα που υποχρεούνται να ετοιμάσουν οικονομικές καταστάσεις, δεν επιτρέπεται να συμψηφίζεται ζημιά με το φορολογητέο εισόδημα οποιασδήποτε χρονιάς μετά την πάροδο πέντε ετών.

2.1.3 Έκτακτη Εισφορά

Πληρώνεται μηνιαίως ως ακολούθως:

Ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές/συντάξεις	Δημόσιοι και ημικρατικοί υπάλληλοι και αξιωματούχοι	Υπάλληλοι ιδιωτικού τομέα, αυτοεργοδοτούμενοι, και συνταξιούχοι ιδιωτικού τομέα (2) (3) (4)
2014-2016		
0 – 1.500€	0	0
1.501 – 2.500€	2,5%(1)	2,5% (ελάχιστο 10€)
2.501 – 3.500€	3,0%(1)	3,0%
>3.500€	3,5%(1)	3,5%

Σημειώσεις:

(1) Το ποσοστό γίνεται 3%, 3,5% και 4% αντίστοιχα όταν ο αξιωματούχος/υπάλληλος βρίσκεται στην ψηλότερη βαθμίδα της κλίμακας της θέσης του.

(2) Σε υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα και συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται σε υπηρεσίες που προσφέρονται στην Κύπρο. Για αυτοεργοδοτούμενους η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται σε οποιαδήποτε επιχείρηση που διεξάγεται στην Κύπρο.

(3) Για υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα η έκτακτη εισφορά δεν καταβάλλεται μεταξύ άλλων σε φιλοδωρήματα συνταξιοδότησης, σε πληρωμές από εγκεκριμένα ταμεία πρόνοιας, σε απολαβές του πληρώματος εγκεκριμένων πλοίων και σε αποζημιώσεις επιχειρηματικών εξόδων.

(4) Οι υπάλληλοι του ιδιωτικού τομέα καταβάλλουν το 50% και ο εργοδότης το υπόλοιπο 50% της έκτακτης εισφοράς.

2.2 Νομικά Πρόσωπα

2.2.1 Φορολογικός Συντελεστής

Οι εταιρείες φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου φορολογούνται πάνω σε όλο το εισόδημα τους που κτάται από πηγές στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Οι εταιρείες μη φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου φορολογούνται σε εισόδημα που κτάται ή προκύπτει από επιχείρηση που διεξάγεται από μόνιμη εγκατάσταση στην Κύπρο και συγκεκριμένα εισοδήματα από πηγές στην Κύπρο.

Φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου είναι νομικές οντότητες που έχουν τον έλεγχο και τη διεύθυνση τους στην Κύπρο.

Ξένοι φόροι που πληρώθηκαν μπορούν να πιστωθούν έναντι του Κυπριακού εταιρικού φόρου που προκύπτει.

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου για όλες τις εταιρίες είναι 12,5% (από τα μικρότερα ποσοστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση).

2.2.2 Φορολογικές απαλλαγές και εκπιπτόμενες δαπάνες

Φορολογικές απαλλαγές: Εξαιρούνται του φόρου:

ΕΙΔΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΑΛΛΑΓΗ
Κέρδος από διάθεση τίτλων	Όλο
Μερίσματα (1)	Όλα (2)
Τόκοι που δεν προκύπτουν ή δεν συνδέονται στενά με τη συνήθη διεξαγωγή της επιχείρησης (3)	Όλα (4)
Κέρδη από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις	Όλα
Το κέρδος που προκύπτει από συναλλαγματικές διαφορές, με εξαίρεση αυτές που αφορούν εμπορία συναλλάγματος και σχετικών παραγώγων	Όλα

Σημειώσεις:

- (1) Από την 1^η Ιανουαρίου 2016 εξαιρούνται τα μερίσματα που εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα της καταβάλλουσας εταιρείας.
- (2) Τέτοια μερίσματα μπορεί να υπόκεινται σε Έκτακτη Αμυντική Εισφορά (βλέπε σελίδα 39).
- (3) Όλοι οι τόκοι των Συλλογικών Επενδυτικών Σχεδίων θεωρούνται ότι προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες ή συνδέονται στενά με τις συνήθεις δραστηριότητες του Σχεδίου.
- (4) Το εν λόγω εισόδημα από τόκους υπόκειται σε Έκτακτη Αμυντική Εισφορά.

Φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες: Εδώ προσμετρώνται έξοδα που έγιναν εξ'ολοκλήρου και αποκλειστικά για κτήση εισοδήματος και υποστηρίζονται από τιμολόγια και αποδείξεις ή και άλλα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων:

ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΟΥ	ΑΦΑΙΡΕΣΗ
Τόκοι πληρωτέοι για απόκτηση 100% των μετοχών θυγατρικής εταιρείας θα εκπίπτουν για σκοπούς φόρου εισοδήματος νοουμένου ότι η θυγατρική δεν κατέχει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση *	Όλοι
Το 80% του καθαρού εισοδήματος από εκμετάλλευση δικαιωμάτων ιδίων άυλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και του καθαρού κέρδους από την πώληση αυτών **	80% καθαρού κέρδους
Δωρεές σε εγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα (με αποδείξεις)	Όλες
Εισφορές εργοδότη στις κοινωνικές ασφάλισεις και εγκεκριμένα ταμεία πάνω στους μισθούς των εργοδοτούμενων	Όλες
Έξοδα ψυχαγωγίας για σκοπούς της επιχείρησης	Το κατώτερο των: 17.086€ ή το 1% των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας
Δαπάνες για συντήρηση διατηρητέας οικοδομής κάτω από προϋποθέσεις	Μέχρι 700€, 1.110€ ή 1.200€ ανά τ.μ (ανάλογα με το εμβαδόν της οικοδομής)
Δαπάνες για την αγορά μετοχών σε καινοτόμο επιχείρηση	Όλες

* Εάν η θυγατρική κατέχει (άμεσα ή έμμεσα) περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση, η παραχώρηση έκπτωσης τόκων στην θυγατρική περιορίζεται στο ποσό που αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση. Ισχύει για απόκτηση θυγατρικών από την 1^η Ιανουαρίου 2012.

** Ο ορισμός 'άυλα περιουσιακά στοιχεία' περιλαμβάνει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, προνόμια ευρεσιτεχνίας και εμπορικά σήματα. Επιπλέον κάθε δαπάνη κεφαλαιουχικής φύσεως για την απόκτηση ή ανάπτυξη πνευματικής ιδιοκτησίας θα εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα και θα κατενέμεται εξίσου μεταξύ του φορολογικού έτους στο οποίο αυτή έγινε και των επομένων τεσσάρων (4) ετών.

2.2.3 Συμψηφισμός και μεταφορά ζημιάς

Υπό προϋποθέσεις, η φορολογική ζημιά που προκύπτει κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους, αν δεν μπορεί να συμψηφιστεί με άλλα εισοδήματα, μεταφέρεται και συμψηφίζεται με τα φορολογικά κέρδη των επόμενων πέντε (5) ετών.

Υπό προϋποθέσεις, επιτρέπεται επίσης ο συμψηφισμός ζημιών εταιρείας με κέρδη του ίδιου έτους άλλης εταιρείας του ίδιου συγκροτήματος όταν οι εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Εταιρεία φορολογικός κάτοικος Κύπρου θεωρείται μέλος του ίδιου συγκροτήματος (1) αν:

- Είναι κατά τουλάχιστον 75% εξαρτημένη, άμεσα ή έμμεσα, άλλης εταιρείας φορολογικού κατοίκου Κύπρου, ή

- Η καθεμιά ξεχωριστά είναι κατά τουλάχιστο 75% εξαρτώμενη τρίτης εταιρείας, άμεσα ή έμμεσα

Από την 1^η Ιανουαρίου 2015 ενδιάμεσες εταιρείες, μη φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου, δεν θα επηρεάζουν την ύπαρξη συγκροτήματος για συμψηφισμό ζημιών, εάν αυτές οι εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι είτε κράτους μέλους της Ε.Ε, είτε κράτους με το οποίο η Κύπρος έχει σύμβαση για αποφυγή διπλής φορολογίας ή για ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών (διμερή ή πολυμερή).

Ζημιά από επιχείρηση που είχε άτομο ή συνεταιρισμός και η οποία επιχείρηση μετατρέπεται σε εταιρεία, μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη που θα πραγματοποιήσει η εταιρεία.

Ζημιά από μόνιμη εγκατάσταση του εξωτερικού μπορεί να συμψηφιστεί με κέρδη της εταιρείας στην Κύπρο. Μελλοντικά κέρδη εξαιρούμενης μόνιμης εγκατάστασης του εξωτερικού θα φορολογούνται στην Κύπρο μέχρι το ποσό της ζημιάς που συμψηφίστηκε.

Σημείωση:

- (1) Από την 1^η Ιανουαρίου 2015, εταιρεία φορολογικός κάτοικος Κύπρου δύναται να συμψηφίσει ζημίες εταιρείας, φορολογικού κατοίκου άλλου κράτους μέλους, νοουμένου ότι αυτή έχει εξαντλήσει όλες τις πιθανότητες χρήσης των εν λόγω ζημιών στο κράτος της φορολογικής της κατοικίας ή σε άλλο κράτος μέλος που εδρεύει οποιασδήποτε ενδιάμεση ιθύνουσα εταιρεία.

2.3 Έκτακτη Αμυντική Εισφορά

Η έκτακτη αμυντική εισφορά επιβάλλεται σε εισοδήματα από μερίσματα, 'παθητικούς' τόκους και 'παθητικά' ενοίκια που λαμβάνονται από φορολογικούς κατοίκους της Κύπρου. Μη κάτοικοι Κύπρου εξαιρούνται από την καταβολή της αμυντικής εισφοράς.

Επιβάλλεται με τους συντελεστές του παρακάτω πίνακα (table):

Είδος	Συντελεστής Φόρου	
	Φυσικά Πρόσωπα (1)	Εταιρείες (1)
Μερίσματα από Κυπριακές εταιρείες	17,5% (5)	0% (2)
Μερίσματα από εταιρείες στο εξωτερικό	17,5% (5)	0% (3)
Τόκοι που προκύπτουν από ή συνδέονται στενά με τη συνήθη διεξαγωγή της επιχείρησης	0% (4)	0% (4)
Άλλοι τόκοι	30% (5)	30% (5)
Ενοίκια (μείον 25%)	3% (5)(6)	3% (5)(6)

Σημειώσεις:

- (1)** Νομικές οντότητες υπόκεινται σε έκτακτη αμυντική εισφορά εάν είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Πριν τις 16 Ιουλίου 2015, φυσικά πρόσωπα υπόκεινταν σε έκτακτη αμυντική εισφορά εάν είναι τόσο φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου όσο και **domiciled**. Φυσικό πρόσωπο είναι domiciled στην Κύπρο για σκοπούς της έκτακτης αμυντικής εισφοράς εάν έχει την κατοικία καταγωγής του στην Κύπρο, όπως αυτή προσδιορίζεται στον περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμο (με κάποιες εξαιρέσεις) ή εάν είναι φορολογικός κάτοικος στην Κύπρο για τουλάχιστον 17 από τα 20 έτη αμέσως πριν το συγκεκριμένο φορολογικό έτος. Πρόνοιες για φοροαποφυγή εφαρμόζονται.
- (2)** Μερίσματα που λαμβάνονται από εταιρεία που είναι φορολογικός κάτοικος Κύπρου από άλλη εταιρεία φορολογικό κάτοικο Κύπρου εξαιρούνται. Πρόνοιες για φοροαποφυγή εφαρμόζονται.
- (3)** Από την 1^η Ιανουαρίου 2016, το εδάφιο αυτό εφαρμόζεται σε μερίσματα που δεν εκπίπτουν για σκοπούς καθορισμού του αλλοδαπού φόρου από την καταβάλλουσα το μέρισμα εταιρεία. Μερίσματα που εκπίπτουν για σκοπούς καθορισμού του αλλοδαπού φόρου από την καταβάλλουσα το μέρισμα εταιρεία υπόκεινται σε εταιρικό φόρο.

Αυτή η εξαίρεση δεν εφαρμόζεται αν:

- Πέραν του 50% των δραστηριοτήτων της ξένης εταιρείας αποδίδουν άμεσα ή έμμεσα εισόδημα από επενδύσεις και
- Ο ξένος φόρος είναι σημαντικά χαμηλότερος από τη φορολογική επιβάρυνση στην Κύπρο. Οι φορολογικές αρχές διευκρίνισαν μέσω εγκυκλίου ότι «σημαντικά χαμηλότερος» σημαίνει ότι η πραγματική φορολογική επιβάρυνση στα διανεμηθέντα κέρδη είναι λιγότερη από 6,25%.

Αν η εξαίρεση δεν ισχύει, η Κυπριακή εταιρεία καταβάλλει 17% αμυντική εισφορά.

- (4)** Τέτοιοι τόκοι υπόκεινται σε Φόρο Εισοδήματος

- (5) Ο συντελεστής Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα σε τόκους που εισπράττονται ή πιστώνονται, ανέρχεται σε 30%. Αυτό ισχύει από 30 Απριλίου 2013 και μετέπειτα.

Τόκοι που εισπράττονται από Κυπριακά κυβερνητικά χρεόγραφα αναπτύξεως και πιστοποιητικά αποθεμιεύσεως από άτομα καθώς και τόκοι που αποκτά Ταμείο Πρόνοιας φορολογούνται με 3% (αντί για 30%).

Αν το συνολικό εισόδημα φυσικού προσώπου (συμπεριλαμβανομένων των τόκων) δεν ξεπερνά τις 12.000€ στο φορολογικό έτος ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα μειώνεται σε 3% (αντί για 30%).

Στις περιπτώσεις που ο ενοικιαστής είναι Κυπριακή εταιρεία, συνεταιρισμός, το κράτος ή αρχή τοπικής διοίκησης, η Έκτακτη Αμυντική Εισφορά επί ενοικίων εσωτερικού παρακρατείται στην πηγή και είναι πληρωτέα στο τέλος του μήνα που ακολουθεί το μήνα που παρακρατήθηκε. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Έκτακτη Αμυντική Εισφορά επί τέτοιων ενοικίων είναι πληρωτέα από τον ιδιοκτήτη στο τέλος κάθε εξαμήνου, δηλαδή την 30 Ιουνίου και 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά πληρωτέα σε τόκους και μερίσματα εσωτερικού σε φορολογικούς κατοίκους Κύπρου παρακρατείται στη πηγή και είναι πληρωτέα στο τέλος του μήνα που ακολουθεί το μήνα που εισπράχθηκαν.

Ωστόσο, Έκτακτη Αμυντική Εισφορά σε μερίσματα, τόκους και ενοίκια από το εξωτερικό είναι πληρωτέα στο τέλος κάθε εξαμήνου, δηλαδή την 30 Ιουνίου και 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.

- (6) Τα ενοίκια υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος.
Ξένοι φόροι που πληρώθηκαν μπορούν επίσης να πιστωθούν έναντι της Έκτακτης Αμυντικής Εισφοράς.

2.4 Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών

Καθορισμός του κεφαλαιουχικού κέρδους

Ο πληρωτέος φόρος περιορίζεται σε κέρδη που απορρέουν από την 1^η Ιανουαρίου 1980. Το κόστος που αφαιρείται από τις ακαθάριστες εισπράξεις της πώλησης ακίνητης περιουσίας είναι η αγοραία αξία κατά την 1^η Ιανουαρίου 1980 ή το κόστος απόκτησης και βελτίωσης της ιδιοκτησίας, αν έγιναν μετά την 1^η Ιανουαρίου 1980, αναπροσαρμοσμένα λόγω πληθωρισμού μέχρι την ημερομηνία πώλησης. Ο πληθωρισμός υπολογίζεται με βάση τον επίσημο Δείκτη Λιανικής Πώλησης.

Ο φόρος επιβάλλεται με συντελεστή **20%** πάνω σε κέρδη από διάθεση (όταν η διάθεση δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος) ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην Κύπρο συμπεριλαμβανομένων και κερδών από διάθεση μετοχών εταιρειών οι οποίες έχουν τέτοια ιδιοκτησία. Επίσης από τις 17 Δεκεμβρίου 2015 ο Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών

επιβάλλεται σε κέρδη από τη διάθεση μετοχών εταιρειών που κατέχουν έμμεσα ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο και τουλάχιστον το 50% της αγοραίας αξίας των μετοχών αυτών προέρχεται από την αγοραία αξία της ακίνητης περιουσίας.

Μετοχές εισηγμένες σε οποιοδήποτε αναγνωρισμένο Χρηματιστήριο Αξιών εξαιρούνται από τις πιο πάνω πρόνοιες.

Απαλλαγές: Οι πιο κάτω διαθέσεις ακίνητης ιδιοκτησίας απαλλάσσονται από το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών:

- Γη και γη με οικοδομές που αποκτώνται από τις 16 Ιουλίου 2015 μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 2016 (υπό όρους*)
- Μεταβίβαση λόγω θανάτου
- Δωρεές μεταξύ συζύγων, γονέων προς παιδιά και μεταξύ συγγενών μέχρι τρίτου βαθμού συγγενείας
- Δωρεά προς εταιρεία της οποίας όλοι οι μέτοχοι είναι μέλη και εξακολουθούν για πέντε (5) χρόνια μετά τη δωρεά να είναι μέλη της οικογένειας του διαθέτη
- Δωρεά από οικογενειακή εταιρεία προς τους μετόχους της αν η εταιρεία είχε αποκτήσει το αντικείμενο της δωρεάς επίσης με δωρεά. Σε περίπτωση όπου ο μέτοχος διαθέσει την ακίνητη ιδιοκτησία πριν την παρέλευση 3 ετών από τη μεταβίβαση στο όνομα του, τότε εξαιρέσεις που αναφέρονται πιο κάτω δεν θα είναι διαθέσιμες
- Δωρεά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα ή στη Δημοκρατία
- Ανταλλαγή ή πώληση με βάσει τους περι Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων Νόμους
- Ανταλλαγή νοουμένου ότι το κέρδος χρησιμοποιείται για απόκτηση νέας ιδιοκτησίας. Το κέρδος που προκύπτει κατά την ανταλλαγή μειώνει το κόστος της νέας ιδιοκτησίας και ο φόρος καταβάλλεται κατά την πώληση της
- Απαλλοτριώσεις
- Μεταβίβαση περιουσίας αγνοούμενου κατά τη διαχείριση αυτής
- Μεταβίβαση ιδιοκτησίας μεταξύ προσώπων που διετέλεσαν σύζυγοι και που ο γάμος τους έχει λυθεί με την έκδοση απόφασης διαζυγίου από αρμόδιο δικαστήριο, ή σε περίπτωση μεταβίβασης ιδιοκτησίας μεταξύ των ιδίων προσώπων για σκοπούς ρύθμισης των περιουσιακών τους σχέσεων βάσει του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου
- Κύρια κατοικία (υπό όρους **)
- Μεταβίβασή ακίνητης ιδιοκτησίας λόγω «αναδιάρθρωσης» ***

* Η ακίνητη ιδιοκτησία απαλλάσσεται από την καταβολή φόρου, νοουμένου ότι αποκτήθηκε με αγορά ή συμφωνία αγοράς, αλλά όχι με ανταλλαγή ή δωρεά, στην αγοραία αξία της από μη συνδεδεμένο πρόσωπο. Η απαλλαγή δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις διάθεσης ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία αποκτήθηκε μετά από κατάσχεση.

** Η απαλλαγή εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 με βάση τους πιο κάτω όρους:

- Η κύρια κατοικία, χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τον ιδιοκτήτη για σκοπούς ιδιοκατοίκησης
- Το ποσό διάθεσης δεν υπερβαίνει τις 350.000€
- Η διάθεση πραγματοποιείται στα πλαίσια:
  - Συμβιβασμού ή σχεδίου διευθέτησης που εγκρίθηκε από το Δικαστήριο ή από τον Επίσημο Παραλήπτη ή το Διαχειριστή που ενεργεί σύμφωνα με Διάταγμα Πτώχευσης που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του περί Πτώχευσης Νόμου.
  - Προσωπικού Σχεδίου Αποπληρωμής το οποίο βρίσκεται σε ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων
  - Διατάγματος εκκαθάρισης εταιρείας
  - Των διατάξεων του Μέρους VIA του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου

*** «Αναδιάρθρωση» σημαίνει την άμεση ή έμμεση διάθεση και μεταβίβαση ακίνητης ιδιοκτησίας, καθώς και μεταβίβαση δικαιωμάτων δυνάμει πωλητηρίου εγγράφου κατατεθειμένο στο Κτηματολόγιο, μεταξύ ενός ή περισσότερων δανειοληπτών και/ή οφειλετών και/ή εγγυητών σχετικά με την ίδια πιστωτική διευκόλυνση ή χορήγηση ή οφειλή και ενός ή περισσότερων δανειστών, η οποία διενεργείται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και αποσκοπεί στη μείωση ή εξόφληση των πιστωτικών διευκολύνσεων ή χορηγήσεων ή οφειλών που δόθηκαν προς δανειολήπτες από έναν ή περισσότερους δανειστές.

2.5 Κοινωνική Ασφάλιση

Κάθε εργαζόμενος στην Κύπρο ασφαρίζεται υποχρεωτικά στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο συντελεστής ασφαλιστικής εισφοράς είναι 7,8% τόσο για τον εργοδοτούμενο όσο και για τον εργοδότη μέχρι τις 31/12/2018. Ο συντελεστής εισφοράς για κοινωνικές ασφαλίσεις ισχύει σε ένα μέγιστο ποσό αποδοχών ετησίως. Το μέγιστο ποσό αποδοχών που ισχύει για το 2015 και 2016 είναι 54.396€ (4.544€ το μήνα).

Ο εργοδότης καταβάλλει επίσης τις ακόλουθες εισφορές πάνω στις αποδοχές των εργοδοτούμενων:

Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	2% *
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	1,2% **
Ταμείο Βιομηχανικής Κατάρτισης	0,5% **
Ταμείο Αδειών (αν δεν υπάρχει εξαίρεση)	8% **

*Το ταμείο Κοινωνικής συνοχής υπολογίζεται στο συνολικό ποσό αποδοχών χωρίς περιορισμούς.

**Περιορίζονται στο ανώτατο όριο αποδοχών όπως οι εισφορές στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων.

Οι εισφορές για αυτοεργοδοτούμενους είναι με συντελεστή 14,6% του εισοδήματος. Το ποσό των εισφορών υπόκειται σε κατώτατο και ανώτατο όριο ανάλογα με το επάγγελμα ή το εμπόριο του αυτοεργοδοτούμενου. Τα όρια καθορίζονται σε ετήσια βάση.

2.6 Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας

Ο Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας επιβάλλεται σε ετήσια βάση επί της συνολικής αξίας των ακινήτων που κατέχει ο ιδιοκτήτης στη Δημοκρατία (καθώς και ακινήτων των οποίων η σύμβαση έχει υποβληθεί στο Κτηματολόγιο, αλλά για τα οποία δεν έχουν ακόμα εκδοθεί τίτλοι) κατά την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους. Η αξία των ακινήτων υπολογίζεται βάσει των τιμών που ισχύουν κατά την 1^η Ιανουαρίου 1980.

Ο Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας επιβάλλεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Για το έτος 2016 οι φορολογικοί συντελεστές του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας για ακίνητες περιουσίες που βρίσκονται στην Κύπρο αναθεωρήθηκαν σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα και ισχύουν ανά ιδιοκτήτη και όχι ανά ακίνητη περιουσία.

Συντελεστές φόρου				
Αξία Ακίνητης Ιδιοκτησίας €		Φορολογικός Συντελεστής ‰	Ποσό Φόρου €	Συσσωρευμένος Φόρος €
1 -	40.000*	6,0	240	240
40.001 -	120.000	8,0	640	880
120.001 -	170.000	9,0	450	1.330
170.001 -	300.000	11,0	1.430	2.760
300.001 -	500.000	13,0	2.600	5.360
500.001 -	800.000	15,0	4.500	9.860
800.001 -	3.000.000	17,0	37.400	47.260
3.000.001	και άνω	19,0		

* Ιδιοκτήτης ακίνητης ιδιοκτησίας η αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τα €12.500 (κατά την 1 Ιανουαρίου 1980) απαλλάσσεται από το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας.

Πίνακας 9

Συντελεστές φόρου ΦΑΙ φορολογικού έτους 2016

Πηγή: Deloitte – Κύπρος Φορολογικές Πληροφορίες 2016

Για το 2016, παραχωρούνται οι ακόλουθες εκπτώσεις επί του επιβληθέντος φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας: 75% για πληρωμή μέχρι 31/10/2016 και 72,5% για πληρωμή μεταξύ 01/11/2016 και 31/12/2016.

Απαλλαγές: Απαλλάσσονται από το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας τα πιο κάτω:

- Δημόσια κοιμητήρια
- Εκκλησίες και άλλα θρησκευτικά κτήρια
- Δημόσια νοσοκομεία
- Σχολεία
- Ακίνητη ιδιοκτησία που ανήκει στη Δημοκρατία, ξένες πρεσβείες και προξενεία
- Διατηρητέα κτήρια υπό όρους
- Κτήρια φιλανθρωπικών ιδρυμάτων
- Γεωργική γη που χρησιμοποιείται για γεωργικούς ή κτηνοτροφικούς σκοπούς και κατέχεται από γεωργό
- Ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται σε απροσπέλαστες περιοχές
- Περιουσία αγνοουμένου κατά τη διαχείριση αυτής
- Συμβάσεις μίσθωσης τουρκοκυπριακής ακίνητης ιδιοκτησίας στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας μεταξύ της Κυβέρνησης ως εκμισθωτή και εκτοπισθέντος προσώπου ως μισθωτή για σκοπούς στέγασης

2.7 Έμμεση φορολόγηση

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ): Επιβάλλεται σε όλες τις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στη Δημοκρατία, στις αποκτήσεις αγαθών από άλλα Κράτη μέλη και στις εισαγωγές αγαθών από Τρίτες χώρες.

Συντελεστές	
Κανονικός	19%
Μειωμένος	9%
Μειωμένος	5%
Μηδενικός	0%

Κανονικός συντελεστής

Με κανονικό συντελεστή φορολογούνται όλες οι παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που δεν φορολογούνται με μηδενικό ή μειωμένο συντελεστή και δεν εξαιρούνται της φορολογίας

Μειωμένος συντελεστής 9%

Με μειωμένο συντελεστή 9% φορολογούνται:

- Υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης (συμπεριλαμβανομένου της διάθεσης οινοπνευματωδών ποτών, μπύρας, κρασιού και αναψυκτικών)
- Διαμονή σε ξενοδοχεία, τουριστικά καταλύματα και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών
- Μεταφορά επιβατών και των συνοδευόμενων αποσκευών τους στο εσωτερικό της Δημοκρατίας με αστικό, υπεραστικό και αγροτικό ταξί και με τουριστικά, εκδρομικά και υπεραστικά λεωφορεία

- Θαλάσσια εγχώρια μεταφορά επιβατών και των συνοδευόμενων αποσκευών τους

Μειωμένος συντελεστής 5%

Με μειωμένο συντελεστή 5% φορολογούνται:

- Παραδόσεις τροφίμων
- Παραδόσεις παρασκευασμένων ή μη παρασκευασμένων τροφίμων ή ποτών (εξαιρουμένων των οινοπνευματοδών ποτών, μπύρας, κρασιών και αναψυκτικών) ή και των δύο με ή χωρίς μεταφορικά (π.χ. take away, delivery)
- Παραδόσεις φαρμάκων και εμβολίων για ιατρική και κτηνιατρική χρήση
- Παραδόσεις ζώων, ζωντανών που συνήθως χρησιμοποιούνται για την παρασκευή τροφίμων
- Βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά
- Δικαιώματα εισόδου σε παραστάσεις θεάτρου, τσίρκο, πανηγύρια, λούνα-παρκ, συναυλίες, μουσεία κτλ.
- Δικαιώματα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις και δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων
- Υπηρεσίες κομμωτικής
- Ανακαίνιση και επισκευή ιδιωτικών κατοικιών άνω των τριών ετών μετά την πρώτη εγκατάσταση
- Δραστηριότητες επισιτισμού από σχολικές καντίνες
- Αγορά ή ανέγερση κατοικίας (με προϋποθέσεις)

Μηδενικός συντελεστής

Με μηδενικό συντελεστή Φ.Π.Α. φορολογούνται:

- Οι εξαγωγές αγαθών
- Παραδόσεις, μετατροπές, επιδιορθώσεις, εργασίες συντήρησης, ναυλώσεις και μισθώσεις πλοίων τα οποία χρησιμοποιούνται στην ναυσιπλοΐα ανοικτής θάλασσας και εκτελούν μεταφορές επιβατών με κόμιστρο ή με τα οποία ασκείται εμπορική ή άλλη δραστηριότητα
- Παραδόσεις, μετατροπές, επιδιορθώσεις, εργασίες συντήρησης, ναυλώσεις και μισθώσεις αεροσκαφών τα οποία χρησιμοποιούνται από αεροπορικές εταιρείες που εκτελούν κυρίως διεθνείς μεταφορές με κόμιστρο
- Υπηρεσίες για τος άμεσες ανάγκες των πλοίων και αεροπλάνων
- Μεταφορά επιβατών από το εσωτερικό της Δημοκρατίας στο εξωτερικό ή αντιστρόφως με πλοίο ή αεροσκάφος.
- Παραδόσεις χρυσού στην Κεντρική Τράπεζα κτλ.

Εξαιρέσεις: Εξαιρούνται από το πλαίσιο εφαρμογής ΦΠΑ:

- Μισθώσεις ακίνητης περιουσίας
- Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (κάποιες είναι φορολογητέες)
- Νοσοκομειακή και ιατρική περίθαλψη
- Ταχυδρομικές υπηρεσίες

- Ασφαλιστικές υπηρεσίες
- Παραδόσεις κτηρίων για τα οποία έχει κατατεθεί αίτηση πολεοδομικής άδειας πριν την 1^η Μαΐου 2004
- Εκπαίδευση όλων των βαθμίδων κάτω από προϋποθέσεις

Χαρτόσημο: Οι συναλλαγές στα πλαίσια αναδιοργάνωσης απαλλάσσονται από το τέλος χαρτοσήμου. Απαλλάσσονται επίσης έγγραφα τα οποία αφορούν περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται εκτός Κύπρου ή ζητήματα που θα εκτελεστούν ή γίνουν εκτός Κύπρου.

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τα πληρωτέα τέλη και δικαιώματα πάνω σε ορισμένα είδη εγγράφων:

Είδος εγγράφου	
Αποδείξεις (αν δεν εξαιρούνται) – για ποσά πάνω από €4	7 σεντς
Επιταγές	5 σεντς
Πιστωτικές επιστολές	€2
Εγγυητικές επιστολές	€4
Συναλλαγματικές (πληρωτέες εν όψη, σε πρώτη ζήτηση, ή σε 3 μέρες από χρονολογία ή όψη)	€1
Συμβόλαια με καθορισμένο ποσό:	
- Τα πρώτα €5.000	
- μεταξύ €5.001 - €170.000	0
- πάνω από €170.000	1,5‰
	2‰*
Συμβόλαια χωρίς καθορισμένο ποσό	€35
Τελωνειακά και δασμολογικά έγγραφα (ανάλογα με το έγγραφο)	€18- €35
Φορτωτικές	€4
Ναυλωτικό έγγραφο	€18
Πληρεξούσια	
- γενικά	€6
- ειδικά	€2
Πιστοποιημένα αντίγραφα συμβολαίων και εγγράφων	€2

* Το μέγιστο ποσό χαρτόσημων περιορίζεται στα €20.000.

Πίνακας 10

Πίνακας τελών Χαρτοσήμου Κύπρου 2016

Πηγή: Φορολογικές Πληροφορίες 2016 – Κύπρος (PWC)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η σύγκριση

Σε αυτό το κεφάλαιο επιχειρείται μία σύγκριση των δύο φορολογικών καθεστώτων, μέσα από χαρακτηριστικά και συνήθη παραδείγματα φορολογικών υποκειμένων με τις ίδιες εισοδηματικές παραμέτρους.

3.1 Τα παραδείγματα

Θα ακολουθήσουν τέσσερα (4) χαρακτηριστικά παραδείγματα φορολογικών συγκρίσεων που θα περιλαμβάνουν ένα εύλογο εύρος εισοδηματικών παραμέτρων, αναλογικά υπολογίζοντας τον φόρο πρώτα στην Ελλάδα και εν συνεχεία στην Κύπρο.

3.1.1 Παράδειγμα 1^ο

Έστω μισθωτός (δημόσιος τομέας) με ακαθάριστο εισόδημα 48.000€ στο φορολογικό έτος 2016. Είναι έγγαμος με δύο (2) παιδιά. Έχει ένα (1) σπίτι 145 τ.μ. ως κύρια κατοικία και μια (1) εξοχική κατοικία 60 τ.μ. ως δευτερεύουσα κατοικία. Επίσης κατέχει δύο (2) αυτοκίνητα 1.400 cc και 1.800 cc τετραετίας. Τέλος είχε εισόδημα από τόκους καταθέσεων 830€. Ο υπολογισμός του φόρου έχει ως ακολούθως:

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Ελλάδα:

Έστω ότι ο εργαζόμενος απασχολείται σε Ν.Π.Ι.Δ. αμειβόμενος με το ειδικό μισθολόγιο. Άρα έχει 12 μισθούς.

Εισφορές ασφάλισης εργαζομένου: $(20.000,00 * 15,5\%) + (28.000,00 * 16\%) = 7.580,00€^*$

Σημείωση: μέχρι 31/05/2016 οι ασφαλιστικές εισφορές ήταν 15,5% επί του ακαθάριστων αποδοχών, ενώ από 01/06/2016 αυξήθηκαν κατά 0,5% (16%).

Άρα οι καθαρές φορολογητέες αποδοχές = 40.420,00€

Φόρος μισθωτής εργασίας βάσει κλίμακας: $(20.000,00 * 22\%) + (10.000,00 * 29\%) + (10.000,00 * 37\%) + (420,00 * 45\%) = 4.400,00 + 2.900,00 + 3.700,00 + 189,00 = 11.189,00€$

Μείωση φόρου: $-2.000,00 + 204,20 = -1.795,80€$

(Ανάλυση: $-2.000,00€$ λόγω διτεκνίας

$40.420,00 - 20.000,00 = 20.420,00 / 1000 * 10 = +204,20€$ λόγω πλεονάζοντος εισοδήματος πάνω από τις 20.000€)

Παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών: = **9.528,30€****

Φόρος τόκων: $830,00 * 15\% = 124,50\text{€}$

Παρακράτηση φόρου τόκων: $830,00 * 15\% = 124,50\text{€}$

(Σημείωση: η παρακράτηση εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση)

Ειδική εισφορά αλληλεγγύης: $(12.000,00 * 0\%) + (8.000,00 * 2,2\%) + (10.000,00 * 5\%) + (10.000,00 * 6,5\%) + (1.250,00 * 7,5\%) = 0 + 176,00 + 500,00 + 650,00 + 93,75 = 1.419,75\text{€}$

Παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης από μισθ. υπηρ.: **1.171,90€****

** Σημείωση: Από τα μέσα του 2016, άλλαξε η φορολογική κλίμακα και η κλίμακα ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4387/2016 και του ν. 4389/2016 . Συνεπώς, οι παρακρατήσεις φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στο εισόδημα από μισθούς και συντάξεις με βάση τις μεταβολές που προέκυψαν, διενεργούνται για μισθοδοσίες και συντάξεις που εκκαθαρίζονται από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4389/2016, δηλαδή από 27/05/2016 και μετά και δεν τίθεται θέμα αναδρομικής παρακράτησής τους. Τα παρακρατηθέντα ποσά φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης θα δηλωθούν στις ετήσιες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016, και θα συμψηφισθούν κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων αυτών που θα διενεργηθεί σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

ΕΝΦΙΑ: Έστω οτι κύρια κατοικία 100 τ.μ. κύριοι χώροι , 45 τ.μ. βοηθητικοί, 3^{ος} όροφος , 2 προσόψεις, τιμή ζώνης 900€, οικοδομική άδεια 1999 (17 χρόνια).

Δευτερεύουσα κατοικία 50 τ.μ. κύριοι χώροι, 10 τ.μ. βοηθητικοί (πάρκινγκ), μονοκατοικία, 1 πρόσοψη, τιμή ζώνης 650€, οικοδομική άδεια 1985 (31 χρόνια).

Σημείωση: Θεωρούμε δεδομένο πως το άθροισμα των αξιών των κατοικιών δεν ξεπερνάει τις 200.000€, άρα δεν υπάρχει συμπληρωματικός φόρος.

Υπολογισμός φόρου κύριας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $100 * 2,9 * 1,1 * 1,01 * 1,02 = 328,63\text{€}$

Βοηθητικοί χώροι = $45 * 2,9 * 1,1 * 1,01 * 0,1 = 14,50\text{€}$

ΕΝΦΙΑ κύριας κατοικίας = $328,63 + 14,50 = 343,13\text{€}$

Υπολογισμός φόρου δευτερεύουσας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $50 * 2,8 * 1 * 1,02 * 1,01 = 144,23\text{€}$

Βοηθητικοί χώροι = $10 * 2,8 * 1 * 1,02 * 0,1 = 2,86\text{€}$

ΕΝΦΙΑ δευτερεύουσας κατοικίας = $144,23 + 2,86 = 147,09\text{€}$

Συνολικός ΕΝΦΙΑ = $343,13 + 147,09 = 490,22\text{€}$

Άρα, ο μισθωτός θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις = 7.580,00€

Φορολογικές επιβαρύνσεις = $11.189,00 - 1.795,80 + 124,50 + 1.419,75 = 10.937,45\text{€}$

Φόρος περιουσίας (ΕΝΦΙΑ) = 490,22€

Περίπτωση τεκμαρτού εισοδήματος, Ελλάδα:

Δαπάνη λόγω έγγαμης κατάστασης = 2.500,00€

Δαπάνη λόγω κύριας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $(80 * 40) + (20 * 65) = 4.500,00€$ (1)

Βοηθητικοί χώροι = $45 * 40 = 1.800,00€$ (2)

(1) + (2) = 6.300,00€

Δαπάνη λόγω δευτερεύουσας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $[(50 * 40) * 1,2] / 2 = 1.200,00€$ (3)

Βοηθητικοί χώροι = $[(10 * 40) * 1,2] / 2 = 240,00€$ (4)

(3) + (4) = 1.440,00€

Δαπάνη λόγω επιβατικών αυτοκινήτων:

1.400 cc = $4.000 + (600 * 2) = 5.200,00€$

1.800 cc = $4.000 + (600 * 6) = 7.600,00€$

Συνολική τεκμαρτή δαπάνη = $2.500,00 + 6.300,00 + 1.440,00 + 5.200,00 + 7.600,00 =$

23.040,00€

Αφού $41.250,00 > 23.040,00$ τότε ο μισθωτός θα φορολογηθεί με βάση το πραγματικό του εισόδημα.

Ε

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡ. (Δ.Ο.Υ.) αρ. φορολ. υπηρέτου αρ. δήλωσης

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΣ test ,

ΦΟΡ. ΣΤΟΙΧ 2016 αρ. υπηρ. κλητ. αρ. πιστ. κλητ. αρ. εδ. κλητ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΟΥ (Δ.Ο.Υ. - Α.Φ.Μ. - ΟΝΟΜΑΣΜΟ):

Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.	Υπόχρεου	Της Συζύγου	Γ2. ΕΚΚ. ΕΙΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛ.	Υπόχρεου	Της Συζύγου
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	41.250,00		ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘ. ΕΙΣΟΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ	41.250,00	
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ			ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ		
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔ.-ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ			ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ... ΚΤΛ.		
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	41.250,00		ΦΟΡ. ΑΥΤΟΤ. ΦΟΡΙΝΩΝ ΠΟΣΩΝ		
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ	11.313,50		ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	41.250,00	
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ	1.795,80		ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	23.040,00	
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ ΣΥΜΠΛΑΚΟΣ... ΚΤΛ.	9.517,70		ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	41.250,00	
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.	9.652,80		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	0,075	
ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΟΥ	142,92		ΠΟΣΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	1.419,75	
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)	7,82		ΠΑΡΑΚΡ. ΕΙΣΦΟΡ. ΑΛΛΗΛ.	1.171,90	
Γ4. ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ			Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ		
ΤΕΚΜ. ΔΑΠΑΝΗ 9%			ΠΟΣΟ ΕΔΡΑΣ		
ΤΕΚΜ. ΔΑΠΑΝΗ 13%			ΠΟΣΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ		
ΦΟΡΟΣ 9%					
ΦΟΡΟΣ 13%					
Υπόχρεου					
Της συζύγου					

Γ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

ΠΟΣΑ	ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒ. ΦΟΡΟΥ	ΣΥΜΒΕΒΛΗ ΠΟΣΑ	ΣΥΝΟΛΑ Φ.Ε.	ΕΙΔ. ΕΙΣΦ. ΑΔΙΑΜΕΣΥΤΗΣ	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔ/ΤΟΣ	ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤ. ΔΙΑΒ.	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
(*)	7,82			7,82	247,85			(*) 255,67
(-)								(-) 0,00
(*)								(*) 0,00
(-)								(-) 0,00
(*)	7,82			7,82	247,85			(*) 255,67
(-)								(-) 0,00

ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΦΩΝΗΣΙΜΟΥ

ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ 255,67 €

Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΦΟΡΩΝ... ΚΤΛ.

1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	Υπόχρεου	Της Συζύγου	3. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΕΒΑΙΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ	Υπόχρεου	Της Συζύγου
ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	40.420,00				
ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	830,00				
ΣΥΝΟΛΟ	41.250,00				
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	41.250,00				
4. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ - ΜΕΙΩΣΕΙΣ	Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΚΝΩΝ		2			
ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘ. §1 ΑΡΘ.16	1.795,80				
ΣΥΝΟΛΟ	1.795,80				
ΤΕΛΙΚΕΣ ΜΕΙΩΣΕΙΣ	1.795,80				
5. ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. - ΣΥΜΠΛ. - ΠΡΟΚΛΗ	Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. ΜΙΣΘΩΤΩΝ	11.189,00				
ΦΟΡ ΚΛΙΜ. ΤΟΚΩΝ	124,50				
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	1.795,80				
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ	9.517,70	0,00			
6. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.	Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	9.528,30				
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ	124,50				
ΣΥΝΟΛΟ	9.652,80				

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ε.Ι.Χ. Αυτ/ρα, Σκάφη

ΑΦΜ :
ΚΑΤ. ΑΔΕΙΑΣ :ΔΟΥ :
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ :

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Κύπρος:

Οι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα στην Κύπρο λαμβάνουν και 13^ο μισθό.

Έκτακτη εισφορά:

Έστω ότι ο μισθωτός εργάζεται στον δημόσιο τομέα, με μηνιαίες απολαβές 3.692,31€ (περιλαμβάνεται 13^{ος} μισθός) και δεν βρίσκεται στην υψηλότερη βαθμίδα της θέσης του.

$$[(1.000,00 * 2,5\%) + (1.000,00 * 3\%) + (192,31 * 3,5\%)] * 13 = \mathbf{802,49\text{€}}$$

(Η έκτακτη εισφορά αφαιρείται σε ποσοστό 100% από το εισόδημα οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε 48.000,00 – 802,49 = 47.197,51€)

Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης: $7,8\% * 48.000,00 = \mathbf{3.744,00\text{€}}$

(Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης αφαιρούνται από το εισόδημα έως το μέγιστο 1/6 του εισοδήματος και έως συνολικό εισόδημα 54.396,00€ ετησίως. $(47.197,51 * 1/6 = 7.866,25\text{€})$. Οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε $47.197,51 - 3.744,00 = 43.453,51\text{€}$)

Φόρος μισθωτής εργασίας βάσει κλίμακας: $(19.500,00 * 0) + (8.500,00 * 20\%) + (8.300,00 * 25\%) + (7.153,51 * 30\%) = 0 + 1.700,00 + 2.075,00 + 2.146,05 = \mathbf{5.921,05\text{€}}$

Φόρος τόκων: 0€

(Οι τόκοι που δεν αποκτώνται από τη συνήθη διεξαγωγή επιχείρησης/επαγγέλματος εξαιρούνται του φόρου.)

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά: $830,00 * 30\% = \mathbf{249,00\text{€}}$

(Η έκτακτη αμυντική εισφορά θα επιβληθεί πάνω στο ποσό των τόκων.)

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας:

Αξία κύριας κατοικίας: $145 * 900,00 = 130.500,00\text{€}$

$$(40.000,00 * 6\%) + (80.000,00 * 8\%) + (10.500,00 * 9\%) = 240,00 + 640,00 + 94,50 = 974,50\text{€}$$

Αξία δευτερεύουσας κατοικίας: $60 * 650,00 = 39.000,00\text{€}$

$$(39.000,00 * 6\%) = 234,00\text{€}$$

Συνολικός ΦΑΙ = $974,50 + 234,00 = \mathbf{1.208,50\text{€}}$

Άρα, ο μισθωτός θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις = 3.744,00€

Φορολογικές επιβαρύνσεις = $802,49 + 5.921,05 + 249,00 = \mathbf{6.972,54\text{€}}$

Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (ΦΑΙ) = 1.208,50€

3.1.2 Παράδειγμα 2^ο

Έστω επαγγελματίας (λογιστής) με ακαθάριστα έσοδα (τζίρος) από επιχειρηματική δραστηριότητα 120.000€ (μόνο από ιδιώτες) στο φορολογικό έτος 2016 και εισόδημα από ενοίκια 25.000€ (εκμίσθωση κατοικίας). Το εισόδημα από ενοίκια προέρχεται από παραχώρηση της δευτερεύουσας κατοικίας του για 6 μήνες σε ενοικιαστή το έτος 2016. Είναι έγγαμος με ένα (1) παιδί. Έχει ένα (1) σπίτι 180 τ.μ. ως κύρια κατοικία και μια (1) εξοχική κατοικία 95 τ.μ. ως δευτερεύουσα κατοικία η οποία έχει δεξαμενή κολύμβησης (πισίνα) 10 τ.μ.. Επίσης κατέχει δύο (2) αυτοκίνητα 1.800 cc και 2.000 cc πενταετίας. Ο υπολογισμός του φόρου έχει ως ακολούθως:

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Ελλάδα:

Εισφορές ασφάλισης επαγγελματία: $775,20 * 6 = 4.651,20€$

(Ασφαλιστική κατηγορία Π05)

Έστω ότι έχει λειτουργικά έξοδα 43.348,80€ στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Οπότε τα κέρδη από επαγγελματική δραστηριότητα ισούνται με 72.000,00€.

Φόρος επιχειρηματικής δραστηριότητας βάσει κλίμακας: $(20.000,00 * 22\%) + (10.000,00 * 29\%) + (10.000,00 * 37\%) + (32.000,00 * 45\%) = 4.400,00 + 2.900,00 + 3.700,00 + 14.400,00 = 25.400,00€$

Προκαταβολή φόρου: $25.400,00 * 100\% = 25.400,00€$

Φόρος σε εισόδημα από ενοίκια: $(12.000,00 * 15\%) + (11.750,00 * 35\%) = 1.800,00 + 4.112,50 = 5.912,50€$

(Εκπτώση 5% από το εισόδημα λόγω δαπανών)

(Το έσοδο δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου γιατί πρόκειται για κατοικία που καλύπτει στεγαστικές ανάγκες.)

Ειδική εισφορά αλληλεγγύης: $(12.000,00 * 0) + (8.000,00 * 2,2\%) + (10.000,00 * 5\%) + (10.000,00 * 6,5\%) + (25.000,00 * 7,5\%) + (30.750,00 * 9\%) = 0 + 176,00 + 500,00 + 650,00 + 1.875,00 + 2.767,50 = 5.968,50€$

Τέλος επιτηδεύματος: **650,00€**

Φόρος πολυτελούς διαβίωσης: $(6.160,00 * 5\%) + (1.600,00 * 13\%) = 308,00 + 208,00 = 516,00€$

(Τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτου 2.000 cc πενταετίας: $[4.000,00 + (600,00 * 8)] * 70\% = 6.160,00€$

(Τεκμαρτή δαπάνη εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης: $10 * 160 = 1.600,00€$)

ΕΝΦΙΑ: Έστω ότι κύρια κατοικία 140 τ.μ. κύριοι χώροι, 40 τ.μ. βοηθητικοί, 5^{ος} όροφος, 2 προσόψεις, τιμή ζώνης 1.150€, οικοδομική άδεια 1995 (21 χρόνια).

Δευτερεύουσα κατοικία 70 τ.μ. κύριοι χώροι, 25 τ.μ. βοηθητικοί (πάρκινγκ 15 τ.μ., πισίνα 10 τ.μ.), μονοκατοικία, 1 πρόσοψη, τιμή ζώνης 850€, οικοδομική άδεια 1980 (36 χρόνια).

$$(180 * 1.150) + (95 * 850) = 207.000,00 + 80.750,00 = 287.750,00€$$

Αφού το άθροισμα της αξίας των κατοικιών υπερβαίνει τις 200.000€, τότε τα κτίσματα θα υποβληθούν και σε συμπληρωματικό φόρο.

Υπολογισμός φόρου κύριας κατοικίας:

Κύριος φόρος:

$$\text{Κύριοι χώροι} = 140 * 3,7 * 1,05 * 1,02 * 1,02 = 565,87€$$

$$\text{Βοηθητικοί χώροι} = 40 * 3,7 * 1,05 * 1,02 * 0,1 = 15,85€$$

$$\text{Σύνολο κύριου φόρου} = 581,72€$$

Υπολογισμός φόρου δευτερεύουσας κατοικίας:

Κύριος φόρος:

$$\text{Κύριοι χώροι} = 70 * 2,9 * 1,00 * 1,02 * 1,01 = 209,13€$$

$$\text{Βοηθητικοί χώροι} = 25 * 2,9 * 1,00 * 1,02 * 0,1 = 7,40€$$

$$\text{Σύνολο κύριου φόρου} = 216,53€$$

Υπολογισμός συμπληρωματικού φόρου:

$$(200.000,00 * 0) + (50.000,00 * 0,10\%) + (37.750,00 * 0,15\%) = 0 + 50,00 + 56,63 = 106,63€$$

$$\text{Συνολικός ΕΝΦΙΑ} = 581,72 + 216,53 + 106,63 = \mathbf{904,88€}$$

Άρα, ο ελεύθερος επαγγελματίας θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

$$\text{Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις} = \mathbf{4.651,20€}$$

$$\text{Φορολογικές επιβαρύνσεις} = 25.400,00 + 25.400,00 + 5.912,50 + 5.968,50 + 650,00 + 516,00 = \mathbf{63.847,00€}$$

$$\text{Φόρος περιουσίας (ΕΝΦΙΑ)} = \mathbf{904,88€}$$

Περίπτωση τεκμαρτού εισοδήματος, Ελλάδα:

$$\text{Δαπάνη λόγω έγγαμης κατάστασης} = 2.500,00€$$

Δαπάνη λόγω κύριας κατοικίας:

$$\text{Κύριοι χώροι} = (80 * 40) + (40 * 65) + (20 * 110) = 8.000,00€ (1)$$

$$\text{Βοηθητικοί χώροι} = 40 * 40 = 1.600,00€ (2)$$

$$(1) + (2) = 9.600,00€$$

Δαπάνη λόγω δευτερεύουσας κατοικίας:

$$\text{Κύριοι χώροι} = [(70 * 40) * 1,2] / 2 = 1.680,00€ (3)$$

$$\text{Βοηθητικοί χώροι} = [(25 * 40) * 1,2] / 2 = 600,00€ (4)$$

$$(3) + (4) = 2.280,00€ * 6/12 = 1.140,00€ *$$

* Το τεκμήριο της δευτερεύουσας κατοικίας μειώνεται στο μισό λόγω παραχώρησης της για 6 μήνες σε ενοικιαστή.

Δαπάνη λόγω επιβατικών αυτοκινήτων:

$$1.800 \text{ cc} = [4.000 + (600 * 6)] * 70\% = 5.320,00€$$

$$2.000 \text{ cc} = [4.000 + (600 * 8)] * 70\% = 6.160,00€$$

Δαπάνη λόγω δεξαμενής κολύμβησης:

(Από υπολογισμό φόρου πολυτελούς διαβίωσης = 1.600,00€)

Συνολική τεκμαρτή δαπάνη = 2.500,00 + 9.600,00 + 1.140,00 + 5.320,00 + 6.160,00 + 1.600,00= **26.320,00€**

Αφού 97.000,00>26.320,00 τότε ο ελεύθερος επαγγελματίας θα φορολογηθεί με βάση το πραγματικό του εισόδημα.

E

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ				Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ					
ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡ. (Δ.Ο.Υ.) αρ. φορολ. μητρώου αρ. δήλωσης				test ,					
ΦΟΡ. ΕΤΟΣ αρ.β. χρημ. κατάλ. αρ.β. πιστ. κατάσης αρ.β. ειδικής				ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ					
2016									
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΙΟΥ (Δ.Ο.Υ. - Α.Φ.Μ. - ΟΝΟΜΑΣΙΑ)									
Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.									
	Υπόχρεου	Της Συζύγου			Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	95.750,00			ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘ. ΕΙΣΟΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ	95.750,00				
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ				ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ					
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔ.-ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ				ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ... ΚΤΛ.					
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	95.750,00			ΦΟΡ. ΑΥΤΟΤ. ΦΟΡΙΝΩΝ ΠΟΣΩΝ					
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ	31.312,50			ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	95.750,00				
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ				ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	26.320,00				
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ, ΣΥΜΠΛ.ΚΟΣ... ΚΤΛ.	31.312,50			ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	95.750,00				
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.				ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	0,090				
ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΟΥ				ΠΟΣΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	5.968,50				
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)	31.312,50			ΠΑΡΑΚΡ. ΕΙΣΦΟΡ. ΑΛΛΗΛ.					
Γ4. ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ				Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ					
	ΤΕΚΜ. ΔΑΠΑΝΗ 9%	ΤΕΚΜ. ΔΑΠΑΝΗ 13%	ΦΟΡΟΣ 9%	ΦΟΡΟΣ 112%	Υπόχρεου	Της συζύγου			
Υπόχρεου	6.160,00	1.600,00	308,00	208,00	650,00				
Της συζύγου									
Γ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ									
ΠΟΣΑ	ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒ. ΦΟΡΟΥ	ΣΥΜΒΕΒΗΝΑ ΠΟΣΑ	ΣΥΝΟΛΑ Φ.Ε.	ΕΙΔ. ΕΙΣΦ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΣ.	ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤ. ΔΙΑΒ.	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ	
(*)	31.312,50	25.400,00		56.712,50	5.968,50	650,00	516,00	(*) 63.847,00	
(-)								(-)	
(*)								(*)	
(-)								(-)	
(*)	31.312,50	25.400,00		56.712,50	5.968,50	650,00	516,00	(*) 63.847,00	
(-)								(-)	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΒΗΦΙΣΜΟΥ									
ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ 63.847,00 €									
Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΦΟΡΩΝ... ΚΤΛ.									
1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				Υπόχρεου	Της Συζύγου	3. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΕΒΑΙΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ		Υπόχρεου	Της Συζύγου
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤ.				72.000,00		ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ		516,00	
ΑΚΙΝΗΤΑ				23.750,00		ΣΥΝΟΛΟ		516,00	
ΣΥΝΟΛΟ				95.750,00					
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				95.750,00					
ΑΚΑΘ. ΕΣΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡ. ΔΡΑΣΤΗΡ.				120.000,00					
4. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ - ΜΕΙΩΣΕΙΣ								Υπόχρεου	Της Συζύγου
2. ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. - ΣΥΜΠΛ. - ΠΡΟΚΛΗ								Υπόχρεου	Της Συζύγου
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ								25.400,00	
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. ΑΚΙΝΗΤΩΝ								5.912,50	
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΟΜΕΝΟΥ								25.400,00	
5. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.								Υπόχρεου	Της Συζύγου

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ε.Ι.Χ. Αυτ/τα, Σκάφη

ΑΦΜ :
ΚΑΤ. ΑΔΕΙΑΣ :ΔΟΥ :
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ :

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Κύπρος:

Έκτακτη εισφορά:

Έστω ότι ο ελεύθερος επαγγελματίας (αυτοεργοδοτούμενος) έχει σταθερό εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα 10.000,00€ το μήνα (120.000,00€ το χρόνο).

$$[(1.000,00 * 2,5\%) + (1.000,00 * 3\%) + (6.500,00 * 3,5\%)] * 12 = \mathbf{3.390,00\text{€}}$$

Η έκτακτη εισφορά αφαιρείται σε ποσοστό 100% από το εισόδημα οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε $145.000,00 - 3.390,00 = 141.610,00\text{€}$

Από το εισόδημα αφαιρούνται και τα ενοίκια σε ποσοστό 20% ($25.000,00 * 20\% = 5.000,00\text{€}$). Οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε $141.610,00 - 5.000,00 = 136.610,00\text{€}$

$$\text{Αφαίρεση λειτουργικών εξόδων: } 136.610,00 - 43.348,80 = 93.261,20\text{€}$$

$$\text{Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης: } 14,6\% * 54.396,00 = \mathbf{7.941,82\text{€}}$$

(Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης αφαιρούνται από το εισόδημα έως το μέγιστο 1/6 του εισοδήματος και έως συνολικό εισόδημα 54.396,00€ ετησίως). Οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε $93.261,20 - 7.941,82 = 85.319,38\text{€}$

$$\text{Φόρος επιχειρηματικής δραστηριότητας και ενοικίων βάσει κλίμακας: } (19.500,00 * 0) + (8.500,00 * 20\%) + (8.300,00 * 25\%) + (23.700,00 * 30\%) + (25.319,38 * 35\%) = 0 + 1.700,00 + 2.075,00 + 7.110,00 + 8.861,78 = \mathbf{19.746,78\text{€}}$$

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά:

Επιβάλλεται στο εισόδημα από ενοίκια (μείον 25%).

$$(25.000,00 * 75\%) * 3\% = \mathbf{562,50\text{€}}$$

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας:

Αξία κύριας κατοικίας: $180 * 1.150,00 = 207.000,00\text{€}$

$$(40.000,00 * 6\%) + (80.000,00 * 8\%) + (50.000,00 * 9\%) + (37.000,00 * 11\%) = 240,00 + 640,00 + 450,00 + 407,00 = 1.737,00\text{€}$$

Αξία δευτερεύουσας κατοικίας: $95 * 850,00 = 80.750,00\text{€}$

$$(40.000,00 * 6\%) + (40.750,00 * 8\%) = 240,00 + 326,00 = 566,00\text{€}$$

$$\text{Συνολικός ΦΑΙ} = 1.737,00 + 566,00 = \mathbf{2.303,00\text{€}}$$

Άρα, ο ελεύθερος επαγγελματίας (αυτοεργοδοτούμενος) επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

$$\text{Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις} = \mathbf{7.941,82\text{€}}$$

$$\text{Φορολογικές επιβαρύνσεις} = 3.390,00 + 19.746,78 + 562,50 = \mathbf{23.699,28\text{€}}$$

$$\text{Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (ΦΑΙ)} = \mathbf{2.303,00\text{€}}$$

3.1.3 Παράδειγμα 3^ο

Έστω μισθωτός (ιδιωτικός τομέας) με ακαθάριστο εισόδημα 12.000€ από μισθωτή εργασία στο φορολογικό έτος 2016. Είναι έγγαμος με ένα (1) παιδί. Έχει ένα (1) σπίτι 140 τ.μ. ως κύρια κατοικία και μια (1) εξοχική κατοικία 100 τ.μ. ως δευτερεύουσα κατοικία με πισίνα. Επίσης κατέχει τρία (3) αυτοκίνητα 1.400 cc και 1.600 cc και 2.500 cc δεκαετίας. Ο υπολογισμός του φόρου έχει ως ακολούθως:

Περίπτωση τεκμαρτού εισοδήματος, Ελλάδα:

Δαπάνη λόγω έγγαμης κατάστασης = 2.500,00€

Δαπάνη λόγω κύριας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $(80 * 40) + (40 * 65) = 5.800,00€(1)$

Βοηθητικοί χώροι = $20 * 40 = 800,00€ (2)$

$(1) + (2) = 6.600,00€$

Δαπάνη λόγω δευτερεύουσας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $[(80 * 40) + (5 * 65)] * 1,2 / 2 = 2.115,00€ (3)$

Βοηθητικοί χώροι = $[(15 * 40) * 1,2] / 2 = 360,00€ (4)$

$(3) + (4) = 2.475,00€$

Δαπάνη λόγω επιβατικών αυτοκινήτων:

1.400 cc = $[4.000 + (600 * 2)] * 50\% = 2.600,00€$

1.600 cc = $[4.000 + (600 * 4)] * 50\% = 3.200,00€$

2.500 cc = $[4.000 + (600 * 8) + (900 * 5)] * 50\% = 6.650,00€$

Δαπάνη δεξαμενής κολύμβησης:

(Από υπολογισμό φόρου πολυτελούς διαβίωσης = 1.600,00€)

Συνολική τεκμαρτή δαπάνη = $2.500,00 + 6.600,00 + 2.475,00 + 2.600,00 + 3.200,00 + 6.650,00 + 1.600,00 = \mathbf{25.625,00€}$

Αφού $10.103,58 * < 25.625,00$ τότε ο μισθωτός θα φορολογηθεί με βάση το τεκμαρτό του εισόδημα.

* Βλέπε *Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Ελλάδα.*

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Ελλάδα:

1) Υπολογισμός ποσών σε δηλωθέν εισόδημα:

Εισφορές ασφάλισης εργαζομένου: $(4.714,27 * 15,5\%) + (7.258,69 * 16\%) = 1.896,42\text{€}$

Άρα οι καθαρές φορολογητέες αποδοχές = 10.103,58€

Φόρος μισθωτής εργασίας βάσει κλίμακας (Δηλωθέντος εισοδήματος): $(10.153,58 * 22\%) = 2.233,79\text{€}$

Μείωση φόρου: = -1.950,00€

(Ανάλυση: -1.950,00 λόγω ενός (1) τέκνου)

Παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών: = 221,21€

Ειδική εισφορά αλληλεγγύης: στα ετήσια 10.153,58€, ο μισθωτός δεν πληρώνει ειδική εισφορά αλληλεγγύης

2) Υπολογισμός ποσών σε τεκμαρτό εισόδημα:

Φόρος μισθωτής εργασίας βάσει κλίμακας (Τεκμαρτού εισοδήματος): $(20.000,00 * 22\%) + (5.625,00 * 29\%) = 6.031,25\text{€}$

Μείωση φόρου: $-1950,00 + 56,25 = -1.893,75\text{€}$

(Ανάλυση: -1.950,00 λόγω ενός (1) τέκνου

$25.625,00 - 20.000,00 = 5.625,00 / 1000 * 10 = + 56,25\text{€}$ λόγω πλεονάζοντος εισοδήματος πάνω από τις 20.000,00€)

Ειδική εισφορά αλληλεγγύης: $(12.000,00 * 0\%) + (8.000,00 * 2,2\%) + (5.625,00 * 5\%) = 457,25\text{€}$

Φόρος πολυτελούς διαβίωσης: $(1.600,00 * 13\%) = 208,00\text{€}$

(Το αυτοκίνητο 2.500 cc δεν υπολογίζεται στον φόρο πολυτελούς διαβίωσης γιατί το έτος κυκλοφορίας είναι ≥ 10 έτη)

(Τεκμαρτή δαπάνη εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης: $10 * 160 = 1.600,00\text{€}$)

ΕΝΦΙΑ: Έστω ότι κύρια κατοικία 120 τ.μ. κύριοι χώροι, 20 τ.μ. βοηθητικοί, 2^{ος} όροφος, 1 πρόσοψη, τιμή ζώνης 900€, οικοδομική άδεια 2000 (16 χρόνια).

Δευτερεύουσα κατοικία 85 τ.μ. κύριοι χώροι, 15 τ.μ. βοηθητικοί (5 τ.μ. πάρκινγκ και 10 τ.μ. πισίνα), μονοκατοικία, 2 προσόψεις, τιμή ζώνης 750€, οικοδομική άδεια 1975 (41 χρόνια). $(140 * 900) + (100 * 750) = 126.000 + 75.000 = 201.000\text{€}$

Αφού το άθροισμα της αξίας των κατοικιών υπερβαίνει τις 200.000€, τότε τα κτίσματα θα υποβληθούν και σε συμπληρωματικό φόρο.

Υπολογισμός φόρου κύριας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $120 * 2,9 * 1,1 * 1,01 * 1,01 = 390,49\text{€}$

Βοηθητικοί χώροι = $20 * 2,9 * 1,1 * 1,01 * 0,1 = 6,44\text{€}$

ΕΝΦΙΑ κύριας κατοικίας = $390,49 + 6,44 = 396,93\text{€}$

Υπολογισμός φόρου δευτερεύουσας κατοικίας:

Κύριοι χώροι = $85 * 2,8 * 1 * 1,02 * 1,02 = 247,62\text{€}$

Βοηθητικοί χώροι = $15 * 2,8 * 1 * 1,02 * 0,1 = 4,28\text{€}$

ΕΝΦΙΑ δευτερεύουσας κατοικίας = $251,90\text{€}$

Υπολογισμός συμπληρωματικού φόρου: $1.000,00 * 0,1\% = 1,00\text{€}$

Συνολικός ΕΝΦΙΑ = $396,93 + 251,90 + 1,00 = \mathbf{649,83\text{€}}$

Άρα, ο μισθωτός θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις = 1.896,42€

Φορολογικές επιβαρύνσεις = $6.031,25 - 1.893,75 + 457,25 + 208,00 = \mathbf{4.802,75\text{€}}$

Φόρος περιουσίας (ΕΝΦΙΑ) = 649,83€

Ε ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΦΟΡΟΥ									
Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ					Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ				
ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡ. (Δ.Ο.Υ.) αρ. φορολ. μητρώου αρ. δήλωσης					test ,				
φορ. ετος 2016 αρ. υπηρ. καταλ. αρ. πιστ. κατοικης αρ. εδρας					ΥΠΟΧΡΕΩΣ				
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΟΥ (Δ.Ο.Υ. - Α.Φ.Μ. - ΟΝΟΜ/ΜΟ):									
Γ1. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Φ.Ε.		Υπόχρεου	Της Συζύγου	Γ2. ΕΚΚ. ΕΙΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛ.		Υπόχρεου	Της Συζύγου		
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		10.103,58		ΣΥΝΟΛ. ΔΗΛΩΘ. ΕΙΣΟΔ. ΕΙΣΦΟΡΑΣ		10.103,58			
ΠΡΟΣΤ. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ		15.521,42		ΑΠΑΛΛΑΞΙΣΜΕΝΑ					
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔ.-ΑΠΑΛΛΑΞΙΣΜΕΝΑ				ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ... ΚΤΛ.					
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		25.625,00		ΦΟΡ. ΑΥΤΟΤ. ΦΟΡΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ					
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ		6.031,25		ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		10.103,58			
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ		1.893,75		ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ		25.625,00			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ ΣΥΜΒΛΗΚΟΣ... ΚΤΛ.		4.137,50		ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		25.625,00			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ.		221,21		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		0,050			
ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΟΥ				ΠΟΣΟ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		457,25			
ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ (+/-)		3.916,29		ΠΑΡΑΚΡ. ΕΙΣΦΟΡ. ΑΛΛΗΛ.					
Γ4. ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ					Γ3. ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΟΣ				
Υπόχρεου		Της Συζύγου	Υπόχρεου		Της Συζύγου				
ΤΕΚΝ. ΔΑΠΑΝΗ 5%		1.600,00	ΦΟΡΟΣ 5%		ΦΟΡΟΣ 115%		208,00		
Της Συζύγου									
Γ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ									
ΠΟΣΑ	ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑβ. ΦΟΡΟΥ	ΣΥΜΒΕΒΗΝΑ ΠΟΣΑ	ΣΥΝΟΛΑ Φ.Ε.	ΕΙΔ. ΕΙΣΦ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙΤΗΔΕΥΤΟΣ	ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤ. ΔΙΑΒ.	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ	
(*)	3.916,29			3.916,29	457,25		208,00	(*)	4.581,54
(-)								(-)	
(*)								(*)	
(-)								(-)	
(*)	3.916,29			3.916,29	457,25		208,00	(*)	4.581,54
(-)								(-)	
ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΒΗΝΗΦΙΣΜΟΥ									
								ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	4.581,54 €
Δ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ, ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΦΟΡΩΝ... ΚΤΛ.									
1. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ			Υπόχρεου	Της Συζύγου	3. ΛΟΙΠΑ ΣΥΜΒΕΒΑΙΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ			Υπόχρεου	Της Συζύγου
ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			10.103,58		ΦΟΡΟΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ			208,00	
ΣΥΝΟΛΟ			10.103,58		ΣΥΝΟΛΟ			208,00	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ			10.103,58						
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΔΙΑΦ.			15.521,42						
4. ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ - ΜΕΙΩΣΕΙΣ					Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΚΝΩΝ						1			
ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘ. §1 ΑΡΘ.16						1.893,75			
ΣΥΝΟΛΟ						1.893,75			
ΤΕΛΙΚΕΣ ΜΕΙΩΣΕΙΣ						1.893,75			
2. ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. - ΣΥΜΠΛ. - ΠΡΟΚΛΗ					Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜ. ΜΙΣΘΩΤΩΝ						6.031,25			
ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ						1.893,75			
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ						4.137,50		0,00	
5. ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ... ΚΤΛ					Υπόχρεου	Της Συζύγου			
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ						221,21			
ΣΥΝΟΛΟ						221,21			

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ε.Ι.Χ. Αυτ/τα, Σκάφη

ΑΦΜ :

ΔΟΥ :

ΚΑΤ. ΑΔΕΙΑΣ :

ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ :

Περίπτωση πραγματικού εισοδήματος, Κύπρος:

Έκτακτη εισφορά:

Έστω ότι ο μισθωτός εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, με μηνιαίες απολαβές 1.000€ και δεν βρίσκεται στην υψηλότερη βαθμίδα της θέσης του. (στον ιδιωτικό τομέα ο 13^{ος} μισθός δεν είναι υποχρεωτικός και εξαρτάται από την πολιτική του εργοδότη. Στο παράδειγμα αυτό δεν καταβάλλεται 13^{ος} μισθός.)

Στην κατηγορία των 1.000€ το μήνα δεν πληρώνει εισφορά.

Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης: $7,8\% * 12.000,00 = 936,00€$

(Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης αφαιρούνται από το εισόδημα έως το μέγιστο 1/6 του εισοδήματος και έως συνολικό εισόδημα 54.396,00€ ετησίως). Οπότε το φορολογητέο εισόδημα διαμορφώνεται σε $12.000,00 - 936,00 = 11.064,00€$

Φόρος μισθωτής εργασίας βάσει κλίμακας: $(11.064,00 * 0\%) = 0€$

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά: Ο φορολογούμενος δεν θα πληρώσει Έκτακτη Αμυντική Εισφορά.

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας:

Αξία κύριας κατοικίας: $140 * 900,00 = 126.000,00€$

$(40.000,00 * 6\%) + (80.000,00 * 8\%) + (6.000,00 * 9\%) = 240,00 + 640,00 + 54,00 = 934,00€$

Αξία δευτερεύουσας κατοικίας: $100 * 750,00 = 75.000,00€$

$(40.000,00 * 6\%) + (35.000,00 * 8\%) = 240,00 + 280,00 = 520,00€$

Συνολικός ΦΑΙ = $934,00 + 520,00 = 1.454,00€$

Άρα, ο μισθωτός θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τις εξής εισφορές και φόρους:

Ασφαλιστικές επιβαρύνσεις = 936,00€

Φορολογικές επιβαρύνσεις = 0€

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας (ΦΑΙ) = 1.454,00€

3.1.4 Παράδειγμα 4^ο

Έστω νομική οντότητα, συγκεκριμένα εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) σε πόλη με λιγότερους από 200.000 κατοίκους. Το έτος 2016 είχε κύκλο εργασιών 250.000€ με κέρδη χρήσεως 40.000€. Ταυτόχρονα, είχε έσοδα από τόκους 1.250€ και εισπρακτέα μερίσματα θυγατρικής 945€ στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 10%.

Ο υπολογισμός του φόρου έχει ως ακολούθως:

Περίπτωση εισοδήματος σε Ελλάδα:

Φόρος που αναλογεί στα φορολογητέα κέρδη: $(40.000,00 + 1.250,00 + 1.478,87^*) * 0,29 = 12.391,37\text{€}$

* Σημείωση: Στα βιβλία της εταιρίας, στα έσοδα συμμετοχών θα συμπεριληφθεί το ποσό του μερίσματος το οποίο εισπράχθηκε μετά από αναγωγή του σε μικτό και με την προσθήκη του παρακρατηθέντος φόρου διανεμομένων κερδών 10% και του φόρου εισοδήματος 29% που καταβλήθηκε στην ημεδαπή. Η εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν.4172/2013, παρ. 3, όπως ερμηνεύτηκε με την πολ. 1060/15, θα εκπέσει το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε για τα μερίσματα που εισπράττει από ημεδαπή θυγατρική της, όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε.

Διαδικασία αναγωγής μερισμάτων: Εισπρακτέο μέρισμα = 945,00€
+ Παρακρατηθείς φόρος = 105,00€ (945/0,9 = 1.050,00€)
= 1.050,00€
+ Καταβληθείς φόρος εισοδήματος = 428,87€ (1.050/0,71 = 1.478,87€)
= 1.478,87€

Φόρος που παρακρατήθηκε:

Η παρακράτηση φόρου σε κέρδη από τόκους και μερίσματα δεν εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση στο παράδειγμα. Για αυτό το λόγο πρέπει να πιστωθεί έναντι του φόρου που προέκυψε στα αποτελέσματα.

Παρακράτηση τόκων = $1.250,00 * 15\% = 187,50\text{€}$

Παρακράτηση μερισμάτων = $1050,00 * 10\% = 105,00\text{€}$

$187,50 + 105,00 = 292,50\text{€}$

Φόρος για εισπραττόμενα μερίσματα: $1.478,87 * 0,29 = 428,87\text{€}$

Χρεωστικό ποσό για βεβαίωση: $(12.391,37 - 292,50 - 428,87) = 11.670,00\text{€}$

Προκαταβολή φόρου: $(12.391,37 - 292,50) * 100\% = 12.098,87\text{€}$

Τέλος επιτηδεύματος: 800,00€

(Το τέλος επιτηδεύματος για νομικές οντότητες υπό κανονικές συνθήκες είναι 1.000€ εκτός από αυτές που η έδρα τους είναι σε πόλεις ή χωριά κάτω των 200.000 κατοίκων, στην οποία περίπτωση το τέλος ορίζεται στα 800€).

Άρα η ΕΠΕ θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τους εξής φόρους:

Φορολογικές επιβαρύνσεις = $11.670,00 + 12.098,87 + 800,00 = 24.568,87\text{€}$

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ
άρθρου 45 ν.4172/2013

Φορολογικό Έτος: Από 01/01/2016 έως 31/12/2016

Αριθμός Δήλωσης: _____
 Τύπος Δήλωσης: ΑΡΧΗ ΤΡΟΠΙΚΗ

ΣΕ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ: ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ: ΝΑΙ ΟΧΙ

Προς την Δ.Ο.Υ.: _____ Εφαρμογή Δ.Λ.Π./ Ε.Λ.Π.: 650 ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2
 Δ.Ο.Υ. προηγούμενης δήλωσης: _____ Έλεγχος υποχρεωτικός από νόμιμο
 ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο: 649 ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2

Στοιχεία ΥΠΟΧΡΕΟΥ		
ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
test		
Δ/ΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΠΟΛΗ, ΟΔΟΣ, ΑΡΙΘΜΟΣ, ΤΑΧ. ΚΩΔ.)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Στοιχεία ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ		
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΠΟΛΗ, ΟΔΟΣ, ΑΡΙΘΜΟΣ, ΤΑΧ. ΚΩΔ.)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	

Φορολογητέα Αποτελέσματα:		
Φορολογητέα Κέρδη	001	42.728.87
ή Ζημία	003	

Υπάγεστε:			
653	β) στο άρθρο 73 ν.3842/2010	☐ ΝΑΙ ☐ 1 ☐ ΟΧΙ ☐ 2	
652	γ) στην παρ. 2 άρθρου 58 ν.4172/2013 και είστε εγγεγραμμένοι στο μητρώο της ΠΑΣΕΙΕΣ	☐ ΝΑΙ ☐ 1 ☐ ΟΧΙ ☐ 2	

Φορολογική απαίτηση άρ. 27Α ν. 4172/2013	995	
Υπόλοιπο φορολογικής απαίτησης για επιστροφή	996	

655	Υποβολή δήλωσης για εισπρατ. μερίσματα πριν τη συμπλήρωση 24 μηνών (παρ. 1 άρθρου 48 ν. 4172/2013)	☐ ΝΑΙ ☐ 1 ☐ ΟΧΙ ☐ 2
656	Κατόχηση ιγυσητικής επιστολής (παρ. 3 άρθρου 48 ν. 4172/2013)	☐ ΝΑΙ ☐ 1 ☐ ΟΧΙ ☐ 2

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΦΟΡΟΥ, ΤΕΛΩΝ, κ.λπ.			
Φόρος που αναλογεί: [521]	42.728.87 x 29% x 13%	004	12.391.37
Απαλλαγή καταβολής φόρου ν.3908/2011 (λόγω πραγματ. επενδύσεων)		579	
Μισθώματα για χρήση ακινήτου (παρ. Β2 άρθ. 43 και παρ. Β2 άρθ. 44 ν.4030/2011)		575	
Άθροισμα: ((004) - (579) + (575))		700	12.391.37 (α)
(-) Φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε και δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση		009	
Φόρος που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε		090	292.50
Φόρος που προκαταβλήθηκε		008	
Φόρος νομικού προσώπου για εισπρατ. μερίσματα (παρ.3 άρθρ.68 ν.4172/2013)		052	428.87
Φόρος οικοδομικών επιχειρήσεων λόγω πώλησης ημιτελών οικοδομών		111	
Πιστωτικό ποσό προηγούμενων χρήσεων (εφαρμογή παρ. 6 άρθ. 3 ν.4046/2012)		751	
Φόρος αλλοδαπής		600	
Άθροισμα: (009) + (090) + (008) + (052) + (111) + (751) + (600)		701	721.37 (β)
Πιστωτικό ποσό για συμφηφισμό		012	
Χρεωστικό ποσό για βεβαίωση		011	11.670.00 (β) - (α) = (δ)
Προκαταβολή φόρου τρέχοντος φορολογικού έτους		014	12.098.87 (α) - (β) = (γ)
Τέλη χαρτοσήμου στο ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων		006	
Εισφορά υπέρ ΟΓΑ στα τέλη χαρτοσήμου		007	
Εισφορά ΕΛΓΑ 2% (άρθ. 13 ν.3877/2010)		910	
Τέλος επιτηδεύματος (άρθ. 31 ν.3986/2011)		911	800.00
Άθροισμα: (011) + (014) + (006) + (007) + (910) + (911)		702	24.568.87 (ε)
Συνολικό χρεωστικό ποσό για βεβαίωση		704	24.568.87 (ε) - (δ)
Πιστωτικό ποσό		703	(δ) - (ε)
Πιστωτικό ποσό κατ' εφαρμογή της παρ. 6 άρθ. 3 ν.4046/2012		749	(στ)
Πιστωτικό ποσό για επιστροφή		750	(δ) - (ε) - (στ)

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
Έγινε έκπτωση για ποσό:
Αριθμ. Τ.Α.Φ.Ε.:
Ημ/νία:
Ο Ενεργήσας την έκπτωση

Παραλήφθηκε:
Εμπρόθεσμα:
Εκπρόθεσμα:
Μήνες Εκπρ.:
Ημ/νία:
Ο Ενεργήσας τον έλεγχο και Παραλαβών (κωδ.):

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος
Επώνυμο:
Όνομα:
Δ/νση:
Α.Φ.Μ.:
Ημ/νία:
Ο Δηλών

Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου
Επώνυμο:
Όνομα:
Δ/νση:
Α.Φ.Μ.:
Δ.Ο.Υ.:
Αρ.Μητρ.αδ.άσκ.επαγγ/τος:
Κατηγορ.:
Ημ/νία:
Ο Δηλών

Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Γ.Γ.Δ.Ε.

Έκδοση 1.0 - 2015

Περίπτωση εισοδήματος σε Κύπρο:

Τα μερίσματα απαλλάσσονται από τον φόρο καθώς η καταβάλλουσα εταιρεία (θυγατρική) δεν τα εκπίπτει από το φορολογητέο της εισόδημα. Οι τόκοι που δεν συνδέονται στενά με τον συνήθη κύκλο εργασιών της επιχείρησης απαλλάσσονται από τον φόρο, οπότε το φορολογητέο ποσό διαμορφώνεται στις 40.000,00€.

Εταιρικός Φόρος: $40.000,00 * 12,5\% = 5.000,00\text{€}$

Έκτακτη Αμυντική Εισφορά: $1.250,00 * 30\% = 375,00\text{€}$

(Η εισφορά που επιβάλλεται στα μερίσματα είναι 0, επειδή και οι δύο (2) εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου. Οπότε υπολογίζεται μόνο για τους τόκους με ποσοστό 30%.)

Άρα η ΕΠΕ θα επιβαρυνθεί για το 2016 με τους εξής φόρους:

Φορολογικές επιβαρύνσεις = $5.000,00 + 375,00 = 5.375,00\text{€}$

3.2 Τα συμπεράσματα

Και στα τέσσερα (4) παραδείγματα ως αποτέλεσμα προέκυψε ότι το Κυπριακό φορολογικό σύστημα είναι ευνοϊκότερο προς τους φορολογούμενους σε σχέση με την Ελλάδα όσον αφορά τις φορολογικές επιβαρύνσεις στο εισόδημα, όχι όμως και στο φόρο περιουσίας, ενώ οι ασφαλιστικές επιβαρύνσεις κυμαίνονται ανάλογα τον φορολογούμενο. Ενώ τα ποσά των φορολογικών επιβαρύνσεων διαμορφώνονται με έναν μέσο όρο αναλογίας 2.59:1* υπέρ του Κυπριακού καθεστώτος (φυσικά πρόσωπα) και 4.57:1 για τα νομικά, ο φόρος περιουσίας για τα φυσικά πρόσωπα είναι 2.42:1 υπέρ του Ελληνικού ΕΝΦΙΑ. Επίσης, στο κομμάτι των ασφαλιστικών επιβαρύνσεων μπορεί μεν ο μέσος όρος αναλογίας να διαμορφώνεται σε 1.20:1 υπέρ της Κύπρου, αλλά η Ελλάδα είχε μεγαλύτερες επιβαρύνσεις μόνο σε δύο (2) από τα τρία (3) παραδείγματα, καθώς οι ασφαλιστικές επιβαρύνσεις του ελεύθερου επαγγελματία είναι αισθητά μεγαλύτερες στην Κύπρο σε σχέση με την Ελλάδα. Εδώ είναι σημαντικό να αναφερθεί πως αυτά τα αποτελέσματα μπορεί μεν να αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό εύρος των μέσων περιπτώσεων, καθώς τα ποσά που αναφέρθηκαν στα παραδείγματα είναι ρεαλιστικά και αφορούν μια ικανοποιητική γκάμα πραγματικών εισοδημάτων εν έτει 2016, παρόλα αυτά δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αντικατοπτρίσουν το πλήρες εύρος εισοδηματικών περιπτώσεων και περιουσιών. Ο σκοπός των παραδειγμάτων ήταν να υπολογιστούν και να αναλυθούν οι συνολικές φορολογικές επιβαρύνσεις, οι ασφαλιστικές επιβαρύνσεις και οι φόροι περιουσιών που αντιστοιχούν στα πιο μεσαία κλιμάκια εισοδημάτων της Ελλάδας και όχι στα υψηλότερα, καθώς αφορούν τη μειοψηφία των περιπτώσεων.

* Τα μεμονωμένα αποτελέσματα των παραδειγμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της αναλογίας (ratio) υπεροχής του Κυπριακού Φορολογικού συστήματος στο κομμάτι των φορολογικών επιβαρύνσεων για τα φυσικά πρόσωπα είχαν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ τους. (Παράδειγμα 1 = 1.57:1, Παράδειγμα 2 = 2.69:1, Παράδειγμα 3 = # (Ελλάδα = 4.802,75€ --- Κύπρος = 0€))

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Ελληνικό φορολογικό σύστημα τα τελευταία χρόνια μεταβάλλεται συνεχώς, και σύμφωνα με τη γνώμη πολλών ειδικών και στατιστικών υπηρεσιών προς το χειρότερο. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η Ελλάδα κατείχε την 1^η θέση στην αύξηση φόρων σε σχέση με το ΑΕΠ ανάμεσα σε 35 χώρες για το έτος 2016. Η αστάθεια των φορολογικών μέτρων, σε συνδυασμό με την αγανάκτηση των φορολογουμένων για τους συνεχώς αυξανόμενους φόρους προδικάζει ακόμα περισσότερες αλλαγές στο Ελληνικό φορολογικό σύστημα στο εγγύς μέλλον. Αυτό από μόνο του δικαίως καθιστά την Ελλάδα υποδεέστερη σε επίπεδο ανταγωνισμού σε σχέση με άλλες γειτονικές χώρες, όπως η Βουλγαρία και η Κύπρος. Από την άλλη πλευρά έχουμε την Κύπρο, η οποία κατέχει τον 2^ο χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή εταιρειών σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ταυτόχρονα υπερτερεί συγκριτικά με την Ελλάδα και στους φορολογικούς συντελεστές των φυσικών προσώπων, και σε έμμεσους φόρους όπως είναι ο Φ.Π.Α.. Τόσο το γεγονός ότι το Κυπριακό σύστημα δεν περιλαμβάνει προκαταβολές φόρου στα φυσικά και νομικά πρόσωπα σε συνδυασμό με τους χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές κάνει εμφανές το γιατί εκατοντάδες ελληνικές επιχειρήσεις μετατόπισαν την έδρα τους στην Κύπρο. Το κομμάτι στο οποίο υπερτερεί η Ελλάδα προς το παρόν είναι ένα μέρος των φόρων περιουσίας, συγκεκριμένα ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων σε σχέση με τον Φόρο Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Κύπρου, όπου φαίνεται πως για τα μικρά, τα μεσαία και ελαφρώς μεγάλα κλιμάκια, τα οποία αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των φορολογουμένων, η «ζυγαριά» τείνει ευνοϊκά προς την Ελλάδα.

Στο κομμάτι των ασφαλιστικών επιβαρύνσεων, η Ελλάδα φαίνεται να έχει το πλεονέκτημα στους μισθωτούς και συνταξιούχους, ενώ η Κύπρος στους αυτοεργοδοτούμενους. Παρόλα αυτά, η μικρή αναλογία (ratio) που τείνει υπέρ της Ελλάδας δεν φαίνεται να διαδραματίζει μεγάλο ρόλο την τελική εικόνα επιβαρύνσεων, καθώς οι συνολικές επιβαρύνσεις (ασφαλιστικές εισφορές, φορολογικές εισφορές και φόροι περιουσίας) της Ελλάδας είναι συντριπτικά μεγαλύτερες και στα τρία (3) παραδείγματα φυσικών προσώπων, όπως και οι φορολογικές επιβαρύνσεις που προκύπτουν στα νομικά πρόσωπα (4^ο παράδειγμα). Συμπερασματικά, το πόρισμα στο οποίο καταλήγουμε είναι πως η Κύπρος έχει ενσταλάξει ένα φορολογικό μοντέλο το οποίο εμπνέει την επιχειρηματική ανάπτυξη, ένα μοντέλο το οποίο χαρακτηρίζεται από σχετικά διαχρονική σταθερότητα και ευνοϊκούς όρους προς μισθωτούς, αυτοεργοδοτούμενους και επιχειρήσεις, παρόλα αυτά όμως θα μπορούσε να επανεξετάσει το φορολογικό σύστημα της περί ακίνητων ιδιοκτησιών, καθώς η απόκλιση του με την υπόλοιπη εισοδηματική φορολογική πολιτική μπορεί να λειτουργήσει ως αποτρεπτικός παράγοντας για μελλοντικές επενδύσεις και δημιουργία νέων επιχειρήσεων στην Κύπρο, κυρίως στο κομμάτι επενδύσεων ακινήτων.

Εκ παραλλήλου, η Ελλάδα οφείλει να πράξει αναλόγως για τα δικά της συστήματα, καθώς εν έτει 2017 δεν έχουν υπάρξει θετικές αλλαγές στο φορολογικό της σύστημα, ούτε φαίνονται πως θα υπάρξουν στο επικείμενο μέλλον, γεγονός που βλάπτει το επιχειρείν και περνάει το μήνυμα σε μελλοντικούς επενδυτές πως η χώρα δεν υποστηρίζει ένα υποσχόμενο επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον. Ο χρόνος κυλά και τα επόμενα χρόνια θα είναι πολύ σημαντικά στο να αναδειχθεί εάν η Ελλάδα διαθέτει αυτό που χρειάζεται για να μπορέσει να μπει δυναμικά πάλι στο φορολογικό και επενδυτικό ανταγωνισμό και να μετατρέψει μια μακροχρόνια ύφεση την οποία βιώνει σε ένα φορολογικό, επιχειρηματικό και κατ' επέκταση επενδυτικό «παράδεισο»...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία:

Γεωργακόπουλος Θεόδωρος, Πάσχος Παναγιώτης, Εισαγωγή στη φορολογία, εκδ. Μπένου, Αθήνα 2003

Βάρκα-Αδάμη Αλεξάνδρα, Εισαγωγή στο Αστικό Δίκαιο, εκδ. ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ GROUP, Αθήνα 2009

Παπαδέας Βασ. Παναγιώτης, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ, Copyright © Π. ΠΑΠΑΔΕΑΣ, Αθήνα 2015

Εργασίες-εκθέσεις (papers):

Kevin S. Markle, Douglas A. Shackelford, CROSS-COUNTRY COMPARISONS OF CORPORATE INCOME TAXES, National Bureau Of Economic Research, Φεβρουάριος 2011

Michael Wolfson, Brian Murphy, Income taxes in Canada and the United States, Statistics Canada, έτος 2000

James Rogers, Cecile Philippe, The Tax Burden of Typical Workers in the EU 28-2016, Institut Economique Molinari, Ιούλιος 2016

Ria Sinha, AN INTERNATIONAL COMPARISON OF TAX REGIMES, Copyright © Centre for Budget and Governance Accountability, έτος 2010

KPMG, Φορολογία Φυσικών Προσώπων – Μέρος του Συνοπτικού Οδηγού Φορολογίας 2016, έτος 2016

KPMG, Φορολογία Νομικών Προσώπων – Μέρος του Συνοπτικού Οδηγού Φορολογίας 2016, έτος 2016

PriceWaterHouseCoopers, Φορολογικές Πληροφορίες 2016 – Κύπρος, Ιανουάριος 2016

Deloitte., Κύπρος Φορολογικές Πληροφορίες 2016, Φεβρουάριος 2016

Ιστότοποι:

www.power-tax.gr

www.dikaiologitika.gr

www.businessincypros.gov.cy

www.taxheaven.gr

www.naftemporiki.gr

www.forologikanea.gr

www.capital.gr